

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ΄.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 25 ΤΟΥ ΓΕΝΗΡΗ 1914

ΑΡΙΘΜΟΣ 519

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ·

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Μ. ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ. Ἀπὸ τῆ Σμύρνης.
ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ. Ἀθηνιώτικες γραφές.
ΕΙΡΗΝΗ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. Ἰδεοπλαστίας.
ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ. Ψυχοπάθεια.
Μ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ. Ἐνας νεκρός.
Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ. Στὸ Δρίσκο.
Ν. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ. Τρία τραγούδια σὲ πρόφα ἀπλή.
ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΑ. Speranza Calo.
Κ. ΝΤΑΓΦΑΣ. Τὸ προσφυγικὸ ζήτημα.
Κ. ΠΟΛΙΤΗΣ. Ὑστερεὶς ἀπὸ δύο νικηφόρους πολέμους.
ΠΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ἀπὸ τῆς «Κουκουβάγιες».
TRILUSSA. Μῦθοι: Σκύλος καὶ Γάτος.—Ὁ πόλεμος.
ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ.—Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.—Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ.—
ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΕΣ ΓΡΑΦΕΣ

A.

Ἦσαν ἐπὶ τὸ δρόμο. Μεσιάνυχτα περασμένα. Ἐαστεριά.
Ἐβρεξε ἀπὸ νορὶς δυνατὰ. Γυαλίζουσε ἀκόμα τὰ πε-
ζούλια.

Τὸ γοργὸ περπάτημά μου συντροφεῖται ρυθμικὰ τὸ λο-
γιασιό μου.

— Εἶχα ξεχάσει ὦρα πολλὴ τὸν ἑαυτὸ μου πλάϊ σ' ἓνα
μουσαμενὸ δέντρο, σιμὰ στὸν Ἰλισσό. —

Κοντὰ στὸ χεῖρι τῆς Ἀκαδημίας, ποὺ καὶ στοιχειωμέ-
νο δὲν τὸ φαντάστηκε κανένας, μιὰ φωνὴ ἀγορῆστικη γυ-
ρίζει παιθιτικὰ ἓνα μὀρτικο τραγουδάκι.

Ἀπὸ τότες δὲ φέβγει ἀπὸ τὸ νοῦ μου ὁ σκοπὸς τοῦ τρα-
γουδιοῦ ἐκεῖνου. Φαροῦ πὺς τὸ τραγουδήσα καὶ γὼ εἶναι
εἴμουν παιδάκι.

Καὶ γερνάω τώρα, σιγὰ σιγὰ. Μοιάζω μὲ κατὶ δέντρο
ποὺ τὰ κατσίαζει τὸ χυτὸ τῆς σκουισμένης δημοσίας.

B.

Μίλησα μὲ τὰ μάρμαρα.

— Μεγάλος ποὺ εἶταν ὁ σκαλιστὴς σας ! —

— Ἡ Φυλὴ τὸν ἔβγαλε μεγάλο ! —

Ἦθελα νὰ εἶσουν κοντὰ μου τὴν ὦρα ἐκεῖνη.

Θὰ σοῦ ἔδειχνα κατὶ δέντρα λογιωσιμμένα στὸν οὐρα-
νό, σ' ἓνα φόντο σὰν παλιὸ ἀσήμε.

Θὰ σοῦ ἔλεγα — Πάμε πέρα, ἐκεῖ ποὺ τὸ δόσεμα γι-
γαντῆβει τοὺς ἠθητούς.

Καὶ θὰ πηγαίναμε νὰ καθήσουμε κοντὰ-κοντὰ.

Λέ θὰ σοῦ ἔλεγα πὺς εἶχα μιλήσει μὲ τὰ μάρμαρα.

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

SPERANZA CALO

Σκέψ, καὶ σὲ προσμένουμε! γεμιστὴ φῶς προβαίνει:
Μὲ τὸ κορμί τ' ἀρχαῖκό ποὺ γεμεῖ ρυθμικὰ,
Καὶ τὸ χλωμὸ τὸ πρόσωπο Θεῖς μαρμαρωμένης.

Μίς σὴν οἰγὴ, ἀρχήσες νὰ οἰγοτραγουδῆς
— Ὅλα τ' ἀθήνια ἐφώλιασαν ἀπὸ τὴν σὴν φωνή σου —
Ἦ ! γήτεμα ! τὴν πρώτη μας Ἀγάπη κελαιδῆς !

Καὶ κελαιδῆς χαρούμενα, καὶ κελαιδῆς θλιμμένα,
Νά οἱ γλυκῆς καὶ ὀλόδροσοι χαρῆς τοῦ μᾶς μεθοῦσαν,
Νά καὶ τὰ χρυσοεἶρατα ποὺ ἐγείραν πεθαμένα.

Τώρα οἱ καρδιῆς ραγίζονται καὶ ἀνοίγουν νὰ δεχτοῦνε
Τα μουσικὰ τὰ βάσανα καὶ τοὺς κρυφούς τοὺς πόθους
Ποῦ ἀπὸ καιρὸ προσμένανε τὴν ὦρα γιὰ νὰ μποῦνε...

Μὰ δὲ σοῦ φτάνει ὅτιε καὶ αὐτὸ φάχνεις, ζητῆς νὰ ομίξῃς
Κατὶ περισσότερο βαθὺ καὶ ἀπ' τὴν καρδιὰν ἀκόμα,
Τὴ μουσικὸπαθὴ ψυχὴ στὰ χεῖρια σου νὰ σφίξῃς !

Ὅ,τι σκληρὸ καὶ αἰδύμιστο, τὰ μᾶθη μας κρατᾶνε
Λυγίζεται μπρὸς σὸ ἀφραστο μουσῆριο τῆς φωνῆς σου,
Τὰ χεῖρή μας μιὰ προσεγγὴ γιὰ σένα μελετᾶνε !

Κι ἀπάνω ἀπ' ὅλα, ἀδύνατο νὰ μὴ τὴν ἔχῃς νοιώσει
Κάποια ψυχὴ ποὺ ἐτάραξεν ἀπὸ τὴν φτερά,
Καὶ λαχταρόντας ἔρχεται στὰ πόδια σου νὰ ἐνώσῃ...

ΜΥΡΤΙΩΤΙΣΑ

ΣΤΟ ΔΡΙΣΚΟ

Ἐπὶ Μελίση

Μὲ μιὰν ὀλόμπια περιηράνευ
Πάνω ἀπ' τοῦ Δρίσκου τὸ βουνὸ
Ἐνας ἀητὸς πλέζει στεγανά
Ὀλημερὶς στὸν οὐρανό.

Καὶ πάνω στὸ βουνὸ γυτρώνει
Μιὰ δάφνη νὰ καὶ λιγερή,
Ποῦ ἀγέροχη κορυφὴ σηκώνει
Καὶ τ' οὐρανοῦ τὸ φῶς ἰσορεῖ.

Μὰ ὄντας ἡ πλάση ἀργὰ θὰ βάλει
Τὴν ἀστροζένητη στολή.
Ἡ δάφνη σκύβει τὸ κεφάλι
Καὶ τοῦ βουνοῦ τὴ γῆς φιλεῖ.

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ

Όταν πρὸ ἐνάμιου μῆνα, ἔγραψα κείνο τὸ ἄρθρο στὸ «*Νουμά*», γιὰ τὸ ἀγροτικὸ ζήτημα τῆς Μακεδονίας, ἂν ἤξερα πὼς θάκανε τόσην ἐντύπωση καὶ πὼς θὰ τῷ παίρνε καὶ καθημερινή ἐφημερίδα, ἢ «*Ἀκρόπολις*», νὰ τὸ δημοσιέψῃ, θάγραφα γιὰ κάτι ἄλλο πρὸ σπουδαῖο, πρὸ βιαστικὸ, πρὸ ἀναγκαῖο «ἀπολύτως ἐπείγον», ὅπως γράφουν στὶς ἐπιστολές, γιὰ νὰ κεντήσουν τὸ διαφῆρο τοῦ ταχυδρόμου.

Τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸ «ἀπολύτως ἐπείγον» εἶναι τὸ **Προσφυγικόν**. Μὰ ὑπάρχει, θὰ μοῦ πῆτε, ζήτημα τέτοιο ; Πολλοὶ θὰ ξέχασαν καὶ τὴ λέξη, ἀπ' τὴν αἰτιμὴ ἐποχῆ, πού γίνανε τόσα ἔργια εἰς βάρος τῶν προσφύγων τῆς Ἀγγιλίας, Εὐξεινουπόλης κλπ. Ὁμῶς, ὑπάρχει καὶ τώρα ζήτημα γιὰ τοὺς πρόσφυγες τῆς Μακεδονίας.

Ἄν πιστέψουμε στὰ ὅσα Ρέπουλης ὑπουργὸς εἶπε, ἢ ἐγκατάσταση κ' ἔγινε καὶ πέτυχε. Ἐβδομήντα χιλιάδες Μακεδόνες ἐγκαταστάθηκαν.

Πρῶτα νὰ δοῦμε ἂν ἔγινε καμμιά ἐγκατάσταση καὶ πὼς ἔγινε; δεῦτερα νὰ δοῦμε τί θὰ πῆ ἐγκατάσταση κ' ὕστερα νὰ ζητήσουμε τί ἀποτελέσματα ἔχει ἢ θάχει τὸ γενούμενο ἢ τὸ μὴ γενούμενο.

Με λίγα λόγια: ἐγκατάσταση θὰ πῆ νὰ μποῦν οἱ πρόσφυγοι σὲ σπίτια, νάχουν φαί καὶ νάχουν καὶ λίγα χρήματα νὰ συντηρηθοῦν ὥστε νὰ κερδίσουν ἀπὸ τὴ δουλειά τους, τὴν ὅποια πάλι θὰ τοὺς τὴν ἐβρῆ, θὰ τὴν ἐπρομηθέψῃ, ὅποιος ἀνάλαβε τὴν ἐγκατάσταση, δηλ. ἢ Κυβέρνησις. Ἄκόμα ἐγκατάσταση θὰ πῆ, νὰ τοὺς δοθοῦν χωράφια καὶ ζῶα καὶ τέλος νὰρχίσουν μὴ ζῶν ἀνθρώπων.

Τώρα τί ἔγινε ; Ἐἶνας μικροί, ἐλάχιστοι ἀριθμὸς προσφύγων ἐγκαταστάθηκε στὴν Κατερίνη μέσα στὰ σπίτια τῶν Βοσνίων: τοὺς δόθηκαν καὶ μερικὰ ζῶα, ἀλλὰ χρήματα ἔχι, οὔτε τὰ μέσα νὰ ἐργαστοῦν καὶ κιντυνεύουν νὰ πεθάνουν ἀπ' τὴν πείνα, ἢ, τὸ χειρότερο γι' αὐτοὺς, νὰ ψοφήσουν τὰ ζῶα τους γιὰτὶ δὲν ἔχουν παράδες.

Οἱ ἄλλοι πρόσφυγοι, οἱ σπαρμένοι στὸν Κάμπο τῶν Σερρῶν ἰδίως, ὑποφέρουν μαρτύρια: καὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ εὐγενικοὶ Μελενικιώτες, πού κράτησαν ἀσπίλη τὴν Ἐθνικὴ Ἰδέα μέσα στὶς φουρτουνές τοῦ Βουργαρισμοῦ καὶ τὶς ἐπιδρομὰς τοῦ Πανίτσα καὶ Σαντζίκου: οἱ Μελενικιώτες πού ἄφισαν τὸ καλὸ τους Μελένικο καὶ τὰ καρποφόρα ἀμπέλια καὶ χύσανε τὸ ἄλλο κρασί τους τὸ πολύφημο, ὅπως χύσανε καὶ τὸ αἷμα τους, γιὰ νὰ φύγουν ἀπ' τὸν ξένο ζυγὸ καὶ νὰρθουν κάτω ἀπ' τὸ Ἑλληνικὸ στέμμα καὶ τὴν

Κυβέρνησις Βενιζέλου. Εἶναι οἱ Στρωμνιτσιώτες, οἱ Ξανθιώτες, Πετριτσιώτες, πάρα πολλοὶ Θράκες, πού μένουν ἄστεγοι, πειναλέοι, γυμνοί, τουρτουρίζοντας στὰ κρῶα τοῦ Ντεμίρ-Ἰσσάρ καὶ τῆς Δράμας καὶ τοῦ Κιλκίς.

Κι ἀκόμα δὲ στέγνωσε ἢ μελάνη πού γράφθηκαν τὰ φλογερὰ ἄρθρα γιὰ τὴν ἐγκατάστασι τῶν Ἀγγιλιωτῶν, Στενηματηχῶν καὶ ἄλλων σὲ ἡμέρες φανλοκρατίας.

Καὶ διαβάζουμε καθημερινὰ πὼς ἢ Ἑλλάδα διπλασιάστηκε καὶ μπαίνει: στὸ χρυσὸν αἰῶνα. Ὅλα ὅμως τὰ Κράτη καὶ οἱ Πολίτες πού εἶδαν τέτοιον αἰῶνα, εἶδαν πρῶτα οἰκονομικὴ δύναμη καὶ πλουτοπαροαγωγή, πού εἶναι οἱ στυλοβάτες κάλλε μεγαλείου καὶ δόξας. Οἱ διάφοροι τμηματάρχες μὲ συνέντευξες—εἶδος ἐπιφυλλίδες—καὶ ἄλλοι εἰδηκοὶ «ὡς κύμβαλα ἀλαλάζοντα βροῦν» γιὰ παραγωγή τῆς χώρας, πλοῦτο, γεωργία, χτηνοτροφία καὶ ὅλο γιὰ πλοῦτο. Μολονότι μιλάνε γλώσσα μὲ νοῦμερα, δὲ λένε τὸ σωστό: γιὰτὶ γιὰ τὸν πλοῦτο χρειάζεται **ἐργασία** καὶ γιὰ τὴν ἐργασία **χέρια, χέρια, χέρια!** Καὶ τὰ χέρια τὰχουν ἀνθρώποι, οἱ δὲ ἀνθρωποποι εἶναι ; Ποιὸς τοὺς βλέπει ; Ρωτάω (ἔχι τὸ Θεοτόκη, ἀλλὰ τὸ Βενιζέλο).

Ἡ ἀναλογία τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι τόσον ἀπελπιστικὴ !

Πρέπει ὁ πληθυσμὸς νὰ πυκνώσῃ. Πῶς ; Ποιὸς ἔρχεται, ὅταν βλέπει τὰ χάγια τῶν προσφύγων πού τραβοῦν ἕξη μῆνες τώρα τὰ πάνδεινα ; Πού ζοῦνε μὴ ζῶν χτηνώδικη ὅλο φρίκη καὶ ἀπογοήτεψη ; Ὁ τμηματάρχης τῆς Ἐργασίας στὴ Γεν. Διοίκησις Σαλονίκης, Λιθέριος τοῦνομα, «φθέγγεται» δεῖ 60 χιλιάδες πρόσφυγες ἐγκατασταθῆκανε σὲ σπίτια, παίρνουνε ταχτικά ψωμί, ρύζι, ροῦχα καὶ χρήματα, τοὺς δόθηκαν μάλιστα καὶ χωράφια καὶ ζῶα καὶ καὶ καί... Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶναι: ἀκριθῶς τὸ ἐνάντιο. Τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτια μου καὶ ράϊσε ἢ καρδιά μου στὸ Σιδερόκαστρο.

Καὶ γίνανε μόνο κάτι μεταφρῆς, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ φᾶνε ὅλες τίς οἰκονομίες τους οἱ πρόσφυγες καὶ τέλος νὰ τοποθετηθοῦνε ὅπως-ὅπως, μακριὰ ἀπὸ τὴ Σαλονίκη γιὰ τὰ μάτια !...

Πολλοὶ πρόσφυγες δὲ ζητᾶνε τίποτα ἀπ' τὸ Κουβέρνο: οἱ Δοξατινοὶ π.χ., μόνο νὰ βρεθῆ μὴ Μπάνκα νὰ τοὺς κἀνὴ σπῖτια καὶ νὰ τὰ ξεπλερώσουν γλήγορα μὲ ἔτι χρεωλύσιο ζητήσῃ. Δὲ βαρύνεστε ! Οἱ Νιγριτινοὶ τὰ ἴδια. Οἱ Μελενικιώτες γύρισαν οὐλες τίς πόρτες, χτύπησαν καὶ δημοσιογραφικὰ παράθυρα, ἔκαναν ἐπιτροπές. Τίποτα ἀκόμα. Πότε θὰ γίνῃ κάτι ; Ἄν ἀπελπιστοῦν καὶ πουλήσουν τὰ κοινίσματά τους—τὰ μόνα πού τοὺς ἔμειναν—καὶ τραδή-

ξουν στην Ἀμερική ; Και τὸ ἀποτέλεσμα ; Ἡ θὰ πάρουν, ἔπως εἶπαμε, τὰ μάτια τοὺς νὰ φύγουν ἢ θὰ γυρίσουν στὰ βουργαροκρατημένα ἢ τουρκοκρατημένα χωριά τους ἢ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς θὰ χυθοῦν στὶς πολιτείες, ἀφίνοντας τὴ γῆ. Καὶ τὸ κακὸ ὡς ἐδῶ δὲν εἶναι πολὺ σπουδαίον· λίγες χιλιάδες παραπάνω ἢ παρακάτω δὲ σημαίνει στὸ Κράτος· σημαίνει ἔμως στὸ ἔθνος καὶ τὸ Ρωμαϊκὸ πάντα στὴ δύναμη τὴν ἐθνικὴν στηρίχθηκε. Ἡ ἐθνικὴ ζήμιὰ ἢ ἀνυπολόγιστη, εἶναι πῶς οἱ Θράκες καὶ ἄλλοι ὑπέδουλοι ποὺ εἶταν καὶ εἶναι ἔτοιμοι νὰ τρέξουν στὴ Μεγάλῃ Πατρίδα, καὶ θὰ γίνονταν ἔτσι μιὰ αὐτόματη πύκνωση πληθυσμοῦ, βλέποντας τί γίνεται μὲ τοὺς πρόσφυγες τούτους, ἔρχονται ; Βέβαια ἔχι. Καὶ μοῦ τῶπε καθαρὰ καὶ σταράτα ἕνας Γκιουμουλτζινιώτης—ἕμῃρος μάλιστα—στὶς Σέρρες: «ἀφίνω ἀδερφέ μου καὶ χτήματα καὶ περιουσία γιὰ νάρθω μὰ νὰ φοβήσω τῆς πείνας καὶ γῶ καὶ τὰ παιδιὰ μου ἔτσι [ἔπως δηλ. οἱ πρόσφυγες] δὲν τὸ κάνω· ἄλλο γιὰ μιὰ ὥρα ἀνάγκης τί μπορεί νὰ γίνῃ». Στῆς ὑπέριστατης ἀνάγκης τὴ στιγμὴ θυσιάζει τὰ πάντα ὁ Ρωμῆος, μὰ βταν σκέφτεται ψυχρὰ δὲν κάνει τόλμες τέτοιες, ἄσκοπες.

Μὲ τὴν ἀστοχὴν ἐνέργειά της, ἡ Κυβέρνηση ἄφισε νὰ τῆς φύγῃ ἕνα ἄκοπο καὶ ἀνέξοδο μέσο νὰ πυκνώσῃ τὸν πληθυσμό· τώρα νὰ δοῦμε τί θὰ κάνῃ. Εἶναι ὀλεθριώτατο τὸ ποὺ γένηκε, μὰ ἔχι κι ἀγίατρευτο· «κάλιο ἀργὰ παρὰ ποτέ». Ρούσικη καμπάνα ἐπὶ τέλους πρέπει νὰ χῆ κανεὶς γιὰ νὰ σημάνη τὸν κίντυνο, δὲν πάει βαθύτερα, μακρότερα ἢ ματιά; Μυστήριον !

Ὅστε μυαλὸ θὰ πουλήσῃ κανεὶς, ὅτε γιὰ σοφὸς θέλει νὰ περάσῃ φανερώνοντας ἀπ' τὴν πραγματικὴν ἔψη του τὸ ζήτημα αὐτό· πρέπει νὰ πονῇ καὶ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς καὶ γιὰ τὸν τόπον αὐτόν, γιὰ τὸν ὅποιο χύσαμε ποτάμια αἶμα καὶ ὄκεανούς τὸν ἴδρω....

Σαλονίκη, Γεννάριος 1914

Κώστας Νταϊφῆς

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΜΟΥΣΙΚΗ»

Μυστακίδου, Ἐδοταδιάδου καὶ Μακρῆ

13-15 Στὸν Ἀρσακίον 13-15 Ἀθήναι

Τελευταῖαι Ἐκδόσεις

Τὰ «Παναθηναία τοῦ 1913», 19 τραγουδιὰ Δρ. 8,40
 Ε. Ροδίου, 15 Σχολικὰ ἄσματα εἰς 2 τεύχη, τὸ τεύχος 1,50
 Ι. Σακελλαρίου. Πῆραμ τὰ Γιάννενα. Δάφνης μυρτιές
 στὸ δρόμο σου 0,60
 Μυριανθισμένη Χίος. Τὸ φλάμπουρο 0,60
 Ὀλόκληρη ἢ συλλογὴ τῆς κλασσικῆς μουσικῆς, μὲ μεγά-
 λες ἐκπτώσεις διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Ὁδελίων.
 Μανθολίνα, κithάρες, βιολιά κλπ. ὄργανα μὲ τὰ ἐξαρτήμα-
 τὰ των.

ΥΣΤΕΡΙΣ ΑΠΟ ΔΤΟ ΝΙΚΗΦΟ- ΡΟΥΣ ΠΟΛΕΜΟΥΣ

Καλογραμμμένο καὶ καλομελετημένο μ' ἔλη τὴ δυνατὴ παρατηρητικότητά, ἔπως σ' ἔλα, τὸ τελευταῖο ἄρθρον τοῦ Λυδοῦ Ποδαβροῦ «Γύρω στὴν κατάστασι» ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ προπερασμένο φύλλο τοῦ «Νουμᾶ» (ἀρ. 516). Τὰ λέει ἔλα χτυπητὰ καὶ κάθε του λέξη γιὰ τὴ γενικὴν κατάστασιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ξεσκίζει τὴν καρδιά τοῦ λείτερου Ἑλληνα, μὰ περισσότερο τὴν καρδιά τοῦ σκλάβου Ρωμιοῦ ποὺ ἔλπιζε, ὕστερις ἀπὸ τόσες νίκες καὶ τρόπαια, νὰ δῇ μιὰ μέρα χρυσὴ, μιὰ μέρα χαρὰς καὶ ἀγαλλίασης. Μὰ καθὼς δείχνουνε τὰ πράματα βγαίνει ὁ σκλάβος γελασμένος καὶ ὁ Ἑλληνας ὑπήκοος ποὺ ζεῖ στὴν Τουρκία, ὕστερις ἀπὸ δύο νικηφόρους πολέμους, χειρότερος κι ἀπὸ ἕνα ὑπήκοος τοῦ Βελγίου ἢ τῆς Ὀλλανδίας, νὰ μὴν πῶ τῆς Κίνας. Ἀφίνω κατὰ μέρος τὰ μεγάλα ζήτήματα ποὺ ἀνησχοῦνε ὀλόκληρη τὴ Ρωμιόσῳνη καὶ τὴν κρατοῦνε μέσ' σὲ ἀγωνία, τὸ Ἑπειρωτικὸ καὶ τὸ Νησιώτικ. Ἀφίνω κατὰ μέρος τὴν κακομοιριά στὴ διοίκησιν καὶ στὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τῆς Νέας καὶ Παλιᾶς Ἑλλάδας. Ἀφίνω τὴ μετανάστευσιν στὴν Ἀμερικὴ καὶ τὴν οἰκονομικὴ καλλιτέρεψιν τοῦ λαοῦ. Ἀφίνω τὴν ἀφοριεῶσιν καὶ τὴν μεταρρύθμισιν τοῦ φορολογικοῦ συστήματος στὴ Νέα καὶ στὴν Παλιὰ Ἑλλάδα. Ἀφίνω τὴν προσάρτησιν τοῦ τάδε ἢ τοῦ τάδε μέρους τῆς Νέας μας Ἑλλάδας. Ἀφίνω, ἀφίνω τόσα καὶ τόσα ἄλλα ποὺ τὰ λέει τόσο καλά ὁ Ποδαβρὸς κ' ἔρχουμαι ἐδῶ στὴν Τουρκία, ἐδῶ στὴν Πόλιν, μέσα στὴ Θράκη, πέρα στὴ Σμύρνη, καὶ σ' ἔλη τὴν Ἀνατολή. Νὰ σὰς πῶ τί τραβοῦμε ; Περισσότερα ἀπὸ κείνα ποὺ τραβοῦσαμε, ὕστερα ἀπὸ τὸ 97, περισσότερα ἀπὸ κείνα ποὺ τραβοῦσαμε στὴν ἀπολυταρχία ἀπὸ τὸ Χαμίτη καὶ στὸ Σύνταγμα ἀπὸ τοὺς Νεότουρκους. Τὸ τί τραβοῦμε τώρα, ὕστερις ἀπὸ δύο νικηφόρους πολέμους, τόσες νίκες καὶ τρόπαια, εἰρηθνες καὶ συθῆκες, συδιάσκεψες καὶ διαδοῦλια, γερμανικὲς συγγένειες καὶ συμπάθειες Γαλλικῆς, Ἀγγλικῆς κουτοπονηριῆς καὶ Ρούσικα ἀγριοχαϊδέματα, φιλίες καὶ συμβάσεις, συμμαχίες καὶ ἀγαθὲς σκέψεις, ταχυδρομικὲς ἑνώσεις καὶ ψυχρολουσιῆς Ἱταλοαυστριακῆς, ὕστερις ἀπὸ ἔλα τοῦτα, νὰ σὰς πῶ τί τραβοῦμε ; Ἀκούστε. Ἀγριο μπουκοτάζι σ' ἔλη τὴν Τουρκία ἀπὸ τὴν Πόλιν ὡς τὴν Σμύρνη κι ὡς τὸ μικρότερον χωριὸ τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῆς Θράκης. Μπουκοτάζι μελετημένο καὶ ἐφαρμοσμένο μὲ τὸ νῆ καὶ μὲ τὸ σῆμα. Μπουκοτάζι θετικὸ κι ἀρνητικὸ, ἂν μπορεί νὰ τὸ πῆ κανεὶς. Μπουκοτάζι ὄργανωμένο ἀπὸ τὸ Κομιτάτο καὶ ὑποστηριζόμενο

έμμεσα από την επίσημη Κυβέρνηση με τη σιωπή και την αδιαφορία στις διαμαρτυρίες (τις σαχλές με τὰ τακίρια κ' έπιτροπές) του Πατριαρχείου και την κρυφή ύποστήριξη της άστυνομίας και χωροφυλακής, νομαρχών και διοικητών. Θέλετε τώρα να μάθετε πώς γίνεται τὸ Μπούκοτάζι θετικά κι άρνητικά; Άρχισε μετά... τὴν εἰρήνη !!! Στὴν άρχή η «Ταξβήρη-Έφκιρ» τῆς Πόλης άφού έβρισε πατόκορφα τὸ Πατριαρχείο και τούς Ρωμιούς, χωρίς νά τὴν κάμουν τίποτα, άρχισε νά προτρέπη τούς Τούρκους νά συνεννοηθοῦν και νά κηρύξουν τὸ μπούκοτάζι ὄχι μονάχα στους Γιουναλήδες (Έλληνες) μὰ και στους Γιούναν-φικιρλήδες (δηλ. Έλληνοϊδεάτες) Ρωμιούς. Ὡς φαίνεται αὐτὸ εἶτανε τὸ σύνθημα. Μετά δυὸ τρεῖς μέρες μοιράζεται δωρεά, μπρός στὰ μάτια τῆς άστυνομίας, ένα βιβλιαράκι, ὅπου άφού έξιτοροῦσε τὴν καταστροφή τῆς Τουρκίας και τὸ χαμὸ τῆς Μακεδονίας και Ἡπειρος, Θράκης και Κρήτης (για τὰ νησιά δὲν έλεγε τίποτας, τὰ νομίζουν δικὰ τους), άφού ἔκλαιε για τὴ Θεσσαλονίκη και τὰ Γιάννινα και τούς ὑπόσκουνταν πὸς θὰ τὰ πάρουν πίσω μιὰ μέρα, άφού ἔβαζε μερικά παραδείγματα τῆς ζωῆς πὸς ζοῦνε οἱ Τούρκοι τῆς Ν. Ἑλλάδας και πρὸ πάντων οἱ πρὶν άρχοντοπλοῦσοι μπέηδες, πὸς καταντήσανε λοῦστροι και χαμάληδες, αἰτία ἔλων τούτων εὑρισκε τὸν Ἄβέρωφ (ὁ Χινζήρ Ἄβέρωφ, ἦγουν ἔκείνος ὁ σκύλος Ἄβέρωφ), ὄχι τὸ θωρακωτὸ, μὰ τὸ μακαρίτη τὸν Ἄβέρωφ. Αὐτὸς λέει πὸς μὰς ἔκαψε τὴν καρδιά εἶτανε Ρωμιὸς πὸς πλούτισε ἀπὸ Τούρκους !!! και κατόπι ἔδωσε τὰ πλούτη του στὴν Ὑρωελλάδα (άλτσάκ Γιούναν), κ' ἔκαψε τὸ θωρακωτὸ πὸς ἔγινε αἰτία νά χάσουμε στὸν πόλεμο και νά ποδοπατηθοῦμε ἀπὸ τούς χιτῆς σκουπίδια μας Ἑλληνες. Λοιπόν, λέει τὸ βιβλιαράκι, καλοἱ μου πατριῶτες μπέηδες, χρυσές μου χανούμισσες, ἀπὸ Ρωμιὸ (πολὺ περισσότερο ἀπὸ Ἑλληνα ὑπήκοο) μὴ ψουνίσετε οὔτε ὁ παραδῶ πρᾶμμα, γιατί ὄχι κερδίζουνε τὰ στέλνουνε στὴν Ἑλλάδα τους, γιατί κάθε δεκάρα σας γίνεται τουφέκι και βόλι, κανόνι και σφαῖρα και καίει τὰ στήθια τῶν παιδιῶ σας. Μή, για τὸ νομο τοῦ Θεοῦ και τοῦ Προφήτη, μὴ πηγαίνετε σ' Ἑλληνικὸ μαγαζὶ (θετικὸ μπούκοτάζι), μὰ οὔτε σεις νά καταδέχεστε νά πουλάτε τιποτα στους τιποτένιους ρωμιούς, γιατί ὁ παρᾶς τους θὰ μολύνει τὰγια χέρια !!! (άρνητικὸ μπούκοτάζι). Στὸ τέλος τὸ βιβλιαράκι ἔχει κ' ἕναν κατάλογο μαγαζιῶν τούρκικων με τὸ δρόμο τους και τὸν ἀριθμὸ τους. Και τελειώνοντας λέει, «ὦ Ἰσλάμιδες, ὦ τέκνα ἀληθινὰ τοῦ Προφήτη νά, ἀπὸ πὸς νά ψουνίζετε». Στὴ Σμύρνη τὰ ἴδια. Στὴν Προύσα ἡ φημερίδα τῆς Νομαρχίας (νομάρχης εἶναι ὁ ἀδερφὸς τοῦ

Μ. Βεζύρη) άφού κι αὐτὴ ἔξορκίζει τούς Τούρκους νά μὴν αγοράζουν τίποτα ἀπὸ τούς Ρωμιούς, λέει «ὦ Τούρκοι, ὁ άγώνας μας πρέπει νά γίνῃ φυλετικὸς. Πρέπει νά κάνουμε ὅτι ἔκαναν οἱ Βούργαροι κ' ἔγιναν ἄθρωποι. Δηλ. ὅτι βάζει ὁ νοῦς σας».

Μὴ νομίζετε, σεις ἔκει κάτω, Κυβέρνηση και λαός, πὸς τὸ μπούκοτάζι φτάνει ὡς ἔδῳ. Ὅχι. Σκυλιάσανε κυριολεκτικά και πρὸ πάντων τώρα πὸς αγοράσανε τὸ καινούργιο θωρακωτὸ. Νοτζάδες και Κυβέρνηση τρέχουνε ἀπὸ μαγαζὶ σὲ μαγαζὶ και ὅπου βροῦνε εἶτε εἰκόνες Ἑλληνικές, εἶτε ζουγραφίες τοῦ Βουργάρικου πολέμου, εἶτε κοῦπες και πιάτα, πανιά ἢ ἄλλα με τὰ Ἑλληνικὰ χρώματα, τὰ σπάνουνε, τὰ σκίζουνε, τὰ καίνε και ἅμα διαμαρτυρηθῆς, ὡς προδότη σὲ σέρνουνε στὸ στρατοδικεῖο, ὅπου σὲ πεθαίνουνε ἀπὸ τὸ ξύλο. Μπαίνουνε Τούρκοι σὲ καφενεῖα ἢ σὲ καπηλειὰ Ἑλληνικὰ και άφού πιοῦνε και χορτάσουνε, με τὸ περιστροφὸ στὸ χέρι, βρίζουνε τούς Ρωμιούς και τὴν Ἑλλάδα. Φωνάζει ὁ νοικοκύρης τὴν άστυνομία, τούς παίρνει και ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα τούς άφίνει νά φύγουν. Δὲν ἐπιτρέπεται σὲ Τούρκο νάχει Ρωμιὸ σύντροφο· εὐτὸς ἀναγκάζουνε τὸν Τούρκο νά χωρίσῃ, ὅπως ἔγινε σ' ἕνα μαχαλά τῆς Πόλης, ὅπου ἀναγκάσανε ἕνα Τούρκο μπακάλη νά χωριστῆ ἀπὸ τὸ σύντροφὸ του, γιατί εἶτανε Ρωμιός, με τὴ φοβέρα, πὸς θὰ γκρεμίσουν τὸ μαγαζὶ του, ὄντας χτήμα κυβερνητικὸ.

Ἄλλου, στὸ Σουλτάν-Μεμέτ ἕνας κεντρικὸς μαχαλάς τῆς Πόλης) ἀνάγκασαν ἕνα νοικοκύρη Τούρκο Χότζα νά βγάλει ἀπὸ τὸ μαγαζὶ του ἕνα νοικάρη του, πὸς τὸν εἶχε 45 χρόνια, γιατί εἶτανε Ρωμιός. Και πειδὴ αὐτὸς κοντοστέκουνταν, οἱ ἴδιοι Τούρκοι με τὴν άρχή τους πετάξανε τὸν ἄθρωπο στὸ δρόμο, λέγοντάς του νά πάῃ νά ζήσῃ στὴν Ἑλλάδα. Ἄν οἱ γυναῖκες μας πηγαίνουνε κάποτε σὲ κενὸ μαγαζὶ τούρκικο τίς διώχνουνε. Ἄμα ἕνας Τούρκος δὴ ἄλλοτε νά ψουνίξῃ ἀπὸ Ρωμιὸ τὸν ἐμποδίζει. Οὔτε στὸν καιρὸ τοῦ Χαμήτ, οὔτε πρὶν τὸν πόλεμο, ὑποφέραμε ἔδῳ στὴν Πόλη τόσα. Πολὺ πὸς περισσότερα γίνονται σὲς ἑπαρχίες, Θράκη και Σμύρνη και σ' ἄλη τὴν Ἀνατολή. Κάθε μέρα στὸ Πατριαρχεῖο, ἀπὸ τούς Μητροπολίτες ἔρχονται γράμματα και διαβάζονται στὴ Σύνοδο, για φυλακίσματα και δαρμούς, για ξύλο και άρπαγές, σκοτωμούς και τόσα ἄλλα. Οἱ φυλακῆς τοῦ Κιλήτ-Μπάχρ (φρούριο στὰ Λαρδανέλλια) και τῆς Σμύρνης εἶναι γεμάτες, για πολιτικούς λόγους, ἀπὸ Ρωμιούς. Μόλη τὴν ἀμνηστία στὴ συθήκη τῆς Ἀθήνας καθὼς και στῆς Πόλης τὴν Τουρκοβουργάρικη, οὔτε ἔνανε δὲ βγάλανε, παρὰ ὅπου βροῦνε πλούσιο ἢ γραμματισμένο, στρατοδικεῖο και φυλακή. Στὴ Θράκη βγά-

πρεσβευτής τὸν ἐπισκέφτηκε ἢ πρὸ πηγῆ. Ἀπόφαση καμμιά, ἔργα τίποτα. Ἀφίνω τὴ σκαπίλα στὴν ἐσωτερικὴ διοίκηση τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς Πόλης. Τὰ μόνα ἔργα εἶναι νὰ γραφῆ στὸν κατάλογο τῶν ἐκλεξιμῶν δεσποτάδων ὁ τάδε καὶ ὁ τάδε ἄθροπος τοῦ φίλου του δεσπότη, νὰ παίρνουν μὴ πόλη καὶ νὰ τὴ δίνουν σὲ καμμιά Μητρόπολη φιλική |βλέπε Τραπεζοῦντας| καὶ νὰ βγάξουν ἐγκυκλίους, τὸ πῶς πρέπει, νὰ ξομολογιοῦνται καὶ νὰ κοινωνοῦν οἱ Χριστιανοί. Γιὰ τᾶλλα τὰ ἐθνικὰ ζητήματα, ἃς εἶναι καλὰ τὸ Τούρκικο γραφεῖο τοῦ Πατριαρχείου τὸ ἱκανὸ νὰ γράφῃ τακίρια κι ὁ Ἅγιος Πρύθης νὰ τὰ κουβαλῆ στὴν Ὑ. Πύλη. Ὁ ἐδῶ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλην. Κυβέρνησης κ. Λεβίδης ἀφοῦ σηκώσε τίς σημαίες στὴν Πρεσβεία καὶ στὸ Προξενεῖο, δέχτηκε συγχαρητήρια καὶ ἐπισκέψεις δικῶν μας καὶ ξένων, ἀντεπισκέφτηκε ἔλους, καὶ ἡσυχάζει. Καθὼς φαίνεται δὲν ἔχει ἐντολὴ νὰ ἐπεμβαίνει εἰς ἀλλότρια κ' ἐφαρμόζει τὸ οὐ φροντῆς... Λεβίδη. Ἴσως νὰ περιμένῃ τὸν κ. Πανᾶ τὸν ἀκριβοθώρητο πρέσβη μας. Ἴσως ἄμα ἔρθῃ κείνος, ὕστερις ἀπὸ κἀνα δυὸ βδομάδες καὶ παρουσιαστῆ στὸ Σουλτάνο, ἀναλάβει ἐπισήμως ὑπερσία, κάμει τίς τυπικὰς καὶ ὑποχρεωτικὰς ἐπισκέψεις καὶ ἀντεπισκέψεις, δεῖ, μελετήσῃ καλῶς κ' ἐπιστομῶνως τὴν ἐδῶ κατάστασι, πληροφορήσῃ τὴν Κυβέρνησίν του, ἴσως τότες, ἀφοῦ λάβῃ ἐντολὴν νὰ διαμαρτυρηθῆ εὐσεβᾶτως γιὰ νάκούσῃ τὸ «Ἐχετε λάθος, κακῶς σὰς ἐπληροφόρησαν, τάνουμ, ἄκρα ἡσυχία καὶ ἠμόνοια βασιλεύει ἀπανταχοῦ τοῦ κράτους, ἔπου ζοῦν Ρωμοὶ καὶ Ἕλληνες μαζὶ μὲ Τούρκους. Ἐννοια σας μὴ σὰς μέλη, γιαβὰς, γιαβὰς εἰλα θὰ σιάξουνε». Καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἀναμεταξὺ οἱ Τούρκοι ὀργανωμένοι ἀπὸ τὸ Κομιτάτο, καταστρέφουν καὶ ἀφανίζουν τοὺς Ρωμοὺς καὶ Ἕλληνας ὑπηκόους οἰκονομικά, ὄλικὰ καὶ τὸ χειρότερο ΗΘΙΚΑ.

Γιατὶ κάθε Ρωμιός, κάθε Ἕλληνας ὑπηκόος τοῦ ξῆ στὴν Τουρκία θὰ πῆ: Ἵστερις ἀπὸ τόσο αἷμα καὶ χρῆμα, ὕστερις ἀπὸ τόσες θυσιές, ὕστερις ἀπὸ τόσα τρόπαια, ὕστερις ἀπὸ τόση περίποιήσι, στοὺς Τούρκους αἰχμάλωτους, ἀξιωματικούς καὶ στρατιῶτες, ὕστερις ἀπὸ τόση ὑπερβολικὴ χριστιανικὴ καλοσύνη στοὺς ἀγάδες τῆς Νέας Ἑλλάδας, ὕστερις ἀπὸ τόσες συμμαχίες κ' ἐπιμαχίες, ὕστερις ἀπὸ τόσες συθῆκες, ὕστερις ἀπὸ τόση ὑποστήριξι ἀπὸ Μ. Δυναμίας, ὕστερις ἀπὸ τόσο μεγάλωμα τῆς Ἑλλάδας μας, ὕστερις, ὕστερις, ὕστερις... καὶ νὰ ὑποφέρουμε τόσα; Ἄς ἔψονται οἱ αἵτιοι.

ΤΡΙΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΕ ΠΡΟΖΑ ΑΠΛΗ

I

ΚΑΠΟΙΟΙ ΡΩΤΑΝΕ...

.. Κ' εἶπαν τὸ μυαλό τους σὰ νερὸ πιητό
κι' ἀσάλευτο! Κορᾶλλια; Νούφαρα; μηδὲ βατραχία

(Ν. Λ.)

* Ἐγώ. Ἡ Κοινωνία.

Δίνω ἔξετάσεις, κάνε Δικαστήριο.

— Λοιπὸν; γιὰ τὸ Τάδε τί ἔχεις νὰ μᾶς πῆς;
(Δὲ μιλάω. Δὲν ἔχω τίποτα νὰ εἰπῶ. Δὲν τὸ ξέρω. Πρῶτη βολὰ τ' ἀκούω! Ἀνάκουστο ἀπ' τ' αὐτὶ μου: Ὁ Νόμος. Τί πάει νὰ εἰπῆ «Ὁ Νόμος;» Ἐκεῖνο ποῦ ἐγὼ θέλω, — καὶ Νόμος....)

Κοιτάζονται ἀναμεταξὺ τους.

Οἱ Δικαστὲς βάνουν τὸ μηδενικὸ φραγδὸν—
πλατύ.

* Ὁ Ποιητὴς ὡστόσο κάπου κοιτᾷει...

— Καὶ γιὰ τὸ Δεῖνα, γιὰ τὸ «Δεῖνα» τί ἔχεις
νὰ μᾶς πῆς.

(Βουβὸς στέκουμαι πάλε ὅμως ὄχι ντροπισμῆνος. Τὰ μάτια δὲν τὰ χαμηλώνω: — κατὰματα κοιτάω—βουβός: Ὁ «Θεός». Τί πάει νὰ εἰπῆ «Ὁ Θεός;» Ἐκεῖνο ποῦ λατρεύω ἐγώ, — καὶ Θεός....)

Κοιτάζονται ἀναμεταξὺ τους. Τοὺς δερν' ἢ ἀπορία!

Σουρώνουν τὰ πιητὰ φρυδιὰ καὶ βάνουν τὸ μηδενικό.

* Ὁ Ποιητὴς ὡστόσο κάτι νείρεται...

— Καὶ γιὰ τοῦτο, γιὰ τοῦτο ποιᾶν ἰδέα βαστάς;
(Τί ἔκανε λέει; Ποιὸ εἶν' αὐτὸ τὸ «τοῦτο»;)
Πρῶτη βολὰ τ' ἀκούω! Ἀνάκουστο ἀπ' τ' αὐτὶ μου.
Βουβὸς στέκουμαι; — Ντροπισμῆνος ὄχι: τὰ μάτια δὲν τὰ χαμηλώνω. «Πρέπει;» Τί πάει νὰ εἰπῆ τὸ «Πρέπει;...»

Κ' Ἐγὼ κραυγάζω: — Ἀγάπη!

Κ' οἱ Δικαστὲς: — Καλὲ τοῦτος εἶναι γιὰ τὰ σίδερα!

Κι' ὁ Ποιητὴς: — Νὰ σὲ φιλήσω, Ἀδερφέ μου...

ζουνε τους Ρωμιούς από τὰ σπίτια τους και βάζουνε πρόσφυγες Τούρκους, ἄν ἀντισταθοῦν τοὺς δέρνουνε, τοὺς φυλακίζουνε, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ μιὰ Τουρκοβούργαρηκη ἐπιτροπὴ φροντίζει νὰ σπιτώσῃ τοὺς λίγους πρόσφυγες Βουργάρους τῆς Θράκης. Τὸ Οὐζούν-Κιοπροῦ, τὸ Μπαμπά-Ἐσκῆ και τὰ γύρω χωριά ἐρημώθησαν. Σκεδὸν οἱ περισσότεροι Ρωμοὶ τῆς Α. Θράκης φύγανε στὴν Πόλη και στὴν Ἑλλάδα, κι ὅσοι μείνανε τυρανιοῦνται φριχτά. Ἀπὸ τὰ Γανόχωρα πήρανε ὅλη τὴν ξυλεία ποὺ εἶχανε οἱ Ρωμοὶ νὰ χτίσουνε τὰ σπίτια τους τὰ καταστραμμένα ἀπὸ τὸν προπερινὸ σεισμό. Σὲ μιὰ διαμαρτυρία τοῦ Πατριάρχῃ ἐρχεται ἡ κυβερνητικὴ ἀπάντηση: «Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε Βούργαροι, δὲ δίνουμε ρωσίστικες (ἀπόδειξες πλερωμῆς), πλερώνουμε». Καὶ χρήματα.... τρέχα γύρευε.

Ἀρχισαν και στὰ σχολειὰ και στίς ἐκκλησιὰς νὰ βάζουν χέρι. Στὸν Τσεσμέ τῆς Σμύρνης κοντὰ ἐκεῖ σ' ἓνα χωριὸ κλείσανε τὸ σχολειὸ και φυλακίσανε τὸ δάσκαλο, μὲ τὴν πρόφραση πὼς δὲν εἶχε κυβερνητικὴ ἄδεια. Στὴν Ηρούσα κοντὰ, ἡ ἀρχὴ γκρέμισε τίς ἐκκλησιὰς δυὸ Ἑλληνικῶν χωριῶν (Καλασάνι και Παλλαδάρι), γιατί οἱ χωριανοὶ τίς χτίσανε τὴ μιὰ μεγαλύτερη ἀπ' ἑτι λέει τὸ φερμάνι (ἄδεια Σουλτανικὴ) και τὴν ἄλλη, γιατί ὁ θόλος ἐγινε ἀψηλότερος. Αὐτὰ εἶναι τὰ γνωστὰ ἐδῶ στὴν Πόλη. Φανταστῆτε και χειρότερα. Στὰ σχολειὰ μας τρόμος και φόβος μήπως ὁ δάσκαλος πῆ τίποτις ἐπιλήψιμο, μήπως τραγουδιστῆ κάνα τραγοῦδι Ἑλληνικὸ, μήπως στὴν ἱστορία εἰπωθῆ τίποτις ἐνάντιο. Ὁ Ἑλληνικὸς ὕμνος ἐξορίστηκε και ἀπ' αὐτὰ τὰ Ἑλληνικῆς ὑπηκοσύτητας σπίτια.

Στοὺς Σὺλλόγους μας τρεμοῦλα μήπως ὑπάρχουν βιβλία ἐμποδισμένα, μήπως τὰ λάβαρα ἢ τὰ ντουβάρια εἶναι γαλαζόλευκα. Θεατρικὰ ἔργα, δπου παρουσιάζονται εὐζῶνοι ἢ στρατιωτικὲς Ἑλληνες, ἀπαγορεύονται ἀδοτηρὰ μὲ φυλακὴ και ξύλο. Σὺλλογος ἢ ἀδερφάτο θέλει νὰ δώσῃ θεατρικὴ παράσταση; ἄδεια κυβερνητικὴ δὲν ἔχει, παρὰ δταν ἀποδείξῃ πὼς τὰ χρήματα δὲ θὰ τὰ στείλῃ στὴν... Ἑλλάδα. Κάθε γαλαζόλευκο χρώμα κυνηγιέται και ἀλλοίμονο σὲ κείνον ποὺ τῶχει. Οὔτε ἱερά, οὔτε δσια σέβονται. Στὸ Μακρυχώρι (προάστειο τῆς Πόλης) ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησιὰ, ὁ Σὺλλογος και τὰ σχολειὰ εἶτανε γαλάζια, τὴ νύχτα βάψανε τίς πόρτες κόκκινες. Ποιὸς; ἄπιαστος. Στὴν Πόλη ἐπειδὴ ἐνὸς μαγερίου τὰ ντουβάρια εἶτανε γαλάζια κι ὁ νοικοκύρης Ρωμὸς, γιουροσύκηδες Τούρκοι μ' ἓνα ἀξιωματικὸ τοῦ σπάτανε ὅλα τὰ πιάτα και τὰ τζάμια. Στὸ δρόμο ἄν κανεὶς ἔχει γαλάζια κραβάτα ἢ μαντῆλι, ἔχει ξύλο και στρατοδικεῖο. **Τὰ παιδιὰ μας**

ἄμα φοροῦν καπέλλα ποὺ ἡ κορδέλλα τους ἔχει ἑλληνικὲς σημαῖες ἢ γράμματα, **ξεσκίζονται**. Φόρεμα ποὺ εἶναι ἄσπρο κ' ἔχει γαλάζια σιρίτια, ξεσκίζεται. Καὶ τ' ἀντίθετο. Ἀμφιβάλλω ἄν κ' οἱ Ἑλληνες ὑπήκοοι θὰ τολμήσουν σὲ μιὰ ἐθνικὴ γιορτὴ νὰ σηκώσουν Ἑλληνικὴ σημαῖα, ὕστερις ἀπὸ δυὸ νικηφόρους πολέμους. Οἱ φημερίδες μας ἄν τολμήσουν και μιλήσουν ἢ νὰ διαμαρτυρηθοῦνε γιὰ τίς βριστιὲς τῶν Τούρκικων φύλλων και τὴν κατάστασῃ αὐτῇ, ἔχουνε κλείσιμο, πρόστιμο και φυλακὴ. Καμμιὰ δὲν τολμᾷ νὰ διαμαρτυρηθῇ, καμμιὰ νὰ μιλήσῃ, ὅλες βουβαθήκανε και γράφουνε τὰ ἐπεισόδια ἀπὸ ξένες φημερίδες ἢ μεταφράζοντας τίς Τούρκικες. Τὸ παράδειγμα τὸ παίρνουν ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο. Οἱ Τούρκοι καταστρέφουν, οἱ Τούρκοι ὀργιάζουν, οἱ Τούρκοι βρίζουν, σκοτώνουν, φυλακίζουν, δέρνουν (συνηθισμένες λέξεις), τὸ Πατριαρχεῖο γράφει τακρίρια, στέλνει στὸν Ταλαάτ-μπέη και στὸν Ἐμβέρ-πασά !!!! ἐπιτροπές, κάμνει τεμενάδες, φιλεῖ ποδιὲς σὰ νάμαστε νικημένοι, σὰ νάμαστε Παρίες, Ὀττεντόντοι, Χοναλουλοῦ και δὲν ξέρω τί. Οἱ Ἑβραῖοι κ' οἱ Ἀρμένηδες ζοῦν πολὺ πιὸ καλύτερα ἀπὸ μᾶς. Γιατὶ οἱ Ἑβραῖοι εἶναι ΕΒΡΑΙΟΙ κ' οἱ Ἀρμένηδες ἔχουνε Πατριάρχῃ και Συβούλιο λεβενταθρώπους μὲ καρδιά και ὀρεξὴ γιὰ τὴν καλύτερη ψῆ τοῦ ἔθνους τους, και ὀργανωμένα κόμματα ποὺ μ' ὅλα τὰ δυνατὰ μέσα μὴ σκιαζόμενα ἀπὸ Ἐμβέρηδες και Ταλαάτηδες δουλεύουνε γιὰ τὸ δύστυχο ἔθνος τους. Ἐμεῖς ἓνα Συνταγματικὸ Σύνδεσμο (σκιά) κ' ἓνα Πατριάρχῃ ποὺ μιὰ φορὰ πῆγε στὸ Χαμήτη κ' εἶπε γιὰ τὸ κλείσιμο τῶν ἐκκλησιῶν δὲν ξέρω τί. Τὸ Κομιτάτο ὀργιάζει εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, τὸ Πατριαρχεῖο [Γερμανὸς ὁ Ε' ὁ ἐθνοσωτῆρ και παραδοσὺλλέκτης] συνεννοεῖται μαζί του πόσους βουλευτάδες νευρόσπαστα θὰ ἔχῃ τὸ Ρωμαῖκο ἔθνος στὴν Τούρκικη Βουλῆ. Τὸ Κομιτάτο κάμνει δικές του ἐκλογές, βγάζει δικούς του, δίχως νὰ ἰδρῶνῃ ταῦτι του γιὰ τὸ Πατριαρχεῖο και γιὰ τὰ τακρίρια του. Οἱ Ἀρμένηδες φαίνονται πιὸ παλληκάρια κι ὀρθὰ κοφτὰ λένε: Θέλουμε δικούς μας ἀθρώπους, θέλουμε ἔμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ βγάζουμε τοὺς βουλευτάδες μας, θέλουμε ἀναλογικὸ σύστημα κι ὄχι ψήφῃ και ἐγκρίσει τοῦ Παντοδυναμοῦ Κομιτάτου. Ἀλλοιώτικα δὲν παίρνουμε μέρος σὲ τέτοιες κομικὲς ἐκλογές. Καὶ τὸ κάμουμε χωρὶς νὰ τρέμουνε Τούρκους και Κομιτάτα, μ' ὅλα τὰ βάσανά τους. Γερμανὸς ὁ Ε' προσπαθεῖ νὰ καρφωθῇ στὸ θρόνο φέρνοντας ἀριστίνδην ὅλους τοὺς δικούς του Συνοδικούς και Συμβούλους ἐβετασῆδες [μαλιστὰδες], καλώντας συχνὰ πυκνὰ τὰ δυὸ σώματα γιὰ νὰ τοὺς ἀναγγεῖλῃ τί ἀπάντησῃ ἔδωσε ἢ Κυβέρνησῃ γιὰ τὸ τάδε ἢ τάδε τακρίρι, ἢ ποιὸς

II

Ο ΘΡΗΝΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

De Profundis clamavi ad te, Domine...

(Οι Ψαλμοὶ τοῦ Δαβὶδ)

Τόσα πράγματα—τόσα πράγματα ὠραῖα — τόσα πράγματα ὠραῖα — κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε;

Σὲ Σένα, Δίκαιε Θεέ, τὴν προσευκὴ μου ὑψώνω: τόσα πράγματα ὠραῖα— κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε;

Τόσα πὸν τ' ἀθρώπινο ἐπλασε μυαλό— τ' ἅγια τῶν ἁγίων,—ἀπάνου στὸ χαρτί πὸν στοχάστηκε τ' ἀθρώπινο μυαλό, καὶ στὸ χρώμα ἀπάνου, καὶ παίρνοντας τὸν ἦχο ὀρμηνευτῆ, λιγερὰ τραγούδησε, καὶ μέσ' τὸ μάρμαρον ἐμπνεύσθη—ὦ, τόσα πράγματα, τόσα πράγματα ὠραῖα—τόσα πράγματα ὠραῖα, κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε ;

Καὶ ποιός νόμος τάξει τὴ Συντέλεια πλαῖι στὴν Ἀρμονία ;

Ποιός νόμος— παρὰ τὸ Δικό σου ; Δικός Σου ἂν εἶναι, πῶς, πῶς τέτοιος, ὦ Δίκαιε Θεέ ;

Κι' ὅσα σοῦ ὑφαίνει ὀλονυχτὶς ὁ Λογισμὸς καὶ φρίσσει,—τὰ πού γιὰ θεοῦς κ' ὄχι γιὰ ἐγκόσμιες ἀκοῆς—ἔτσι μιὰν αὐγὴ, νὰ μὴν τὰ βρῆ ἡ Αὐγὴ ;

Κρίμας δὲν εἶναι —κρίμας δὲν εἶναι νὰ χαθοῦνε ὦ Δίκαιε Θεέ ;

... Ἐξὸν ἂν συναπαντιοῦνται κάπου ἄλλοῦ, κ' ἐρχόμενα διαδοχικὰ μὲ τὸ πέρασμα τῶν αἰώνων — πάλε χτίζου τὸ Μεγάλον Ὑμνο τοῦ Μηδενός, μέσ' τὴ βαθειὰ σιωπὴ τοῦ Μηδενός, γιὰ δόξα τοῦ Αἰωνίου τοῦ Μηδενός ...

III

ΟΡΘΟΥ ΒΑΘΕΟΣ

— Farewell, farewell, one kiss and I'll descend.
(Romeo and Juliet - Shakespeare).

— Καλή μου, τί ὦρα εἶναι ;

— Νωρίς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρίς! Μή-τε πὸν λαλήσαν τὰ κοκκόρια.

— Καὶ τὰ κοκκόρια λαλήσανε, Καλή μου, καὶ τ' ἀστέρια θαμπῶσαν. Καὶ μιὰ γκριζαν ἄχνα χύθη ἀπὸ τὸν οὐρανό.

— Φεγγάρι, Καλέ μου, φεγγάρι : Μ' ἀνίσως τὸν πόθο σου τοῦτο δηλοῖ πὸν βιάζεται πότες νὰ φέξῃ— ἀλλοί, στὸ λέω, Καλέ, σὲ μέ—σὲ μὲ καὶ στὴν ἀγάπη μου...

Καὶ τὰ κοκκόρια λαλήσαν, καὶ τ' ἀστέρια θάμ-

πωσαν, καὶ μιὰ γκριζαν ἄχνα χύθη ἀπὸ τὸν οὐρανό...)

— Καλή μου, τί ὦρα εἶναι ;

— Νωρίς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρίς! Μή-τε πὸν σήμανε ἡ καμπάνα.

— Κ' ἡ καμπάνα σήμανε, Καλή μου, καὶ τὰ σπουργίτια κελαῖδανε. Καὶ μιὰ φοιχτὴ ἀγωνία βόσκει ἐντὸς μου...

— Ποιὰν ἀγωνία, Καλέ μου, ποιὰν ; Ποιὰν ἀγωνία, Καλέ μου, μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ΕΔΩ ; Ποιὰν ἀγωνίαν ἄλλη—πάρεξ τὴν ἀγωνία τῆς Ἡθονῆς ; ...

(Κ' ἡ καμπάνα σήμανε, καὶ τὰ σπουργίτια κελαῖδανε. Κ' οἱ κουρτίνες γκριζες λάμπανε στ' αὐγὴν νὰ χάδια...)

— Καλή μου τί ὦρα εἶναι ;

— Νωρίς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρίς! Μή-τε πὸν γροίκησα ἀπ' ἀλάργα τ' ἄλλογο τ' ἀντρός μου.

— Καὶ τ' ἄλλογο τὸ γροίκησα, καὶ τὸ χλιμίντρισμα του. Πατάει βαρειά, πατάει θαμπὰ—σὺν ἀπάνου σὲ κουφάρια...

— Καλέ μου, τῶν φύλλων θροῖσματα, μόνο τῶν φύλλων θροῖσματα. Τὸ συντριβάνι ὀλονυχτὶς ἔτσι βογγάει, μέσ' τὸ φεγγάρι...

(Καὶ τ' ἄλλογο νὰ ροβολάῃ γροικῆθη ἀπ' τὰ βουνα, καὶ τὸ χλιμίντρισμα του. Κι' ὁ καβαλλάρης τοῦ τυρνανάει μὲ τὸ καμουτσάκι τὰ πλατεῖα καπούλια...)

— Καλή μου, τί ὦρα εἶναι ;

— Νωρίς ἀκόμα εἶναι, Καλέ μου, νωρίς !

— Τὰ σκαλοπάτια λὲς καὶ τρίζουνε, Καλή μου. Λὲς κ' ἓνα σούρσιμο μουγγὸν ἀπὸ βαρεῖες πιημασές. Κάποιος τὴ σκάλαν ἀνεβαίνει.

— Ἡ καρδιά σου, Καλέ μου, πὸν χτυπάει. Ἡ καρδιά σου πὸν χτυπάει νὰ συντριφτῆ, Καλέ μου...

— Ὅχι, Καλή μου, μόνο τρίζει ἡ κλειδαριά. Κάποιος τὴν πόρτα σπρώχτει, ἔτσι, πὸν τὰ πορτόφυλλα πάει νὰ ξεροζώση. Καὶ βόσκει ἐντὸς μου μιὰ φοιχτὴ ἀγωνία...

(Κ' ἡ σκάλα τρίζει, κ' ἡ κλειδαριά θὰ σπάσῃ. Κι' ὁ Νοικοκύρης, ἀπ' ὄξω, κράζει τὴ Γυναίκα του...)

— Καλή μου, τί ὦρα εἶναι ;

— Ἡ Στερνὴ Ὠρα μας, Καλέ μου,—ἡ Στερνὴ μας Ὠρα...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΕΙΡΗΝΗΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΔΕΟΠΛΑΣΤΗΣ

ΣΤΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟ ΜΟΥ ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

Έγεννήθηκα μία ημέρα μακρυνή, λίγο πριν από το ξημέρωμα. Οι Ίσκιοι των δένδρων και οι δροσές των κομμάτων μ' έθρεψαν κ' εστάλαξαν μέσα μου σαν κάτι απ' την ώραία τους άθανασία.

Άνθρώπους δέν έγνωρίσα κι ούτε κρατώ γενηά απ' τους ανθρώπους.

Άπ' τή ζωή μου κι' απ' τή σχέση μου προς τά Πάντα, πιστεύω πώς είμαι παιδί της Ίδιας της γής, που σέ κανένα μεγάλο έρωτικό σπασμό θά με παράδωκε στέ φώς του κόσμου.

Αικοί μου είναι θλοι και κανείς. Τήν ύπαρξί μου τή μοιράζω σέ όλα τά πλάσματα και πάλι θλοι οι άλλες ύπαρξεις συναπαντιώνται στη ζωή τή δική μου. Όστε δέν είμαι παρά ένα Έγώ πολυσύνθετο, που δέν έχει δικαίωμα νά ζήση έπως θέλει, μη ούτε και νά πεθάνη μπορεί.

Ένα κομμάτι μάρμαρο πεντελικής ασπράδας είναι τó βήμα σαν θέλω νά μιλήσω στά Πάντα. Έκει ανεβαίνω για νά ξεκρίνω τά πλήθη των αμίλητων πιστών μου που τους εκέρδισα θυσιάζοντας τήν εγκόσμια ζωή.

Σάν αποστολή μου αισθάνομαι τήν γνώσι του «έαυτου» και των τριγύρω θαυμάτων. Και κάποιου λαού που πολύ άργότερα θά ίδουμε τήν διάδοσιν είμαι ο Πρωτοπορευτής.

Πιστεύω στέ Ηνεύμα, στη δύναμι που γεννάει, που τρέφει και που ανανεώνει. Μέσα στην άπέραντη, έκταση της Ζωής αυτό είναι τó δένδρο της Πίστης, κ' έχει σαν παρακλάδια του όλες τις άλλες εγκόσμιες πεποιθήσεις. Γιατί σέ κάθε βαθειάν άφροσύια της ψυχής δέν χωρεί ο δίχασμός ούτε τó μοίρασμα της αγάπης.

Έποκειμενικά, τόσο που νά δώσω τέλεια τήν έννοια του έαυτου μου, δέν ξέρω αν θά μπορέσω ποτέ νά μιλήσω. Μόνο αισθάνομαι πώς είμαι τó «μέγα τίποτε» μπροστά στέ παρελθόν και στέ μέλλον της γνώσεως.

Και είμαι άκόμα τó μοιραίο μονοπάτι των παγκοσμίων έκφράσεων. Η ψυχή μου που δέχεται τις μουσικές και τις χρωματικές άρμονίες είναι ή πιό καλότυχη μη και ή πιό θλιμμένη ψυχή.

Γιατί περνά ή Όραιότης, περνά ανάμεσά μου,

άφίνοντάς μου μόνο πόθο και νοσταλγία. Τó ξέρω. Σέ μένα είναι άπαγορευμένα τά φανταχτερά χρυσόμηλα της ζωής και θά είναι έμοιο με ανθρώπινη άδυναμία αν άπλώσω τó χέρι.

Η φωνή μου άντιλαλεί μέσα μου και τριγύρω παράξενα, σαν νά είναι άδειος ο κόσμος. Και οι διάφορες μικροσκιές που παιγνιδίζουν αδύνατα μέσα στέ μεγάλο κύκλο της ζωής δέν βλέπω νάχουν άλλη σημασία, παρά ότι με τόν εξαφανισμό τους δείχνουν διαρκέστερη τήν ύπαρξί των μεγάλων Έγώ. Τότε πιστεύουμε πώς δέν είναι για όλους Ίδιας ο δρόμος που άφήσαμε ούτε εκείνος που μάς περιμένη....

Έκει κάτω που ή άκτίνα σημαδεύει τήν άκρη του κόσμου, θλιβερά χλωμιάζει τó χρώμα, σά νάνθιξη πλήθος κίτρινων κρίνων. Σέ σχήματα μοναδικά ξεφαντώνουν, λές και λυπημένα χεράκια τά έπλασαν από άγιοδάκρυα φυλαγμένα σέ θαυροδόχες μουσικές.

Τί έμορφίες τριγύρω! γιατί έτσι είπα. Όλη τήν ανθρώπινη χαρά μου για μίαν ώραία σκηνογραφία.

Άνάμεσα από τόν σταματημένο χορό μιάς θείας άκινήσις θέλω νά ζήσω. Όσο κι αν είναι άερινες οι μορφές, με τις άσημοκλωστές που σκορπάει τó φέγγος τους, ή ψυχή μου θά ύφάνη τó υπόλοιπο της ημέρας, ως που τελειωτικά νά νυχτώση..

Αυτοκράτορας της ζωής που μου εδόθηκε, σκηνή με σκηνή φτιάνω τó μεγάλο παραμύθι της Ύπαρξεως έπως τó θέλω.

Άπό τις κρήνες του τόπου μου χύνεται σκέψη καθαρή που τήν πίνω και ξαναγεννιέμαι.

Κι' απ' τά ποτάμια κάθε βράδι βγαίνουν οι μελαγχολικές συντροφισσές της ψυχής μου έμορφες κι δλόγυμνες, φερόντας στέ μέτωπο κορδέλλα από φεγγαρίσιο φώς.

Τρώω καρπούς που στάζουν πικρό μέλι, γιατί τέτοια είναι ή μοίρα μου. Και κάθε τι που αισθάνομαι μου δίνει στην καρδιά μιά πίκρα γλυκειά.

Τά μαλλιά των ποταμίσιων κοριτσιών είναι τó στρώμα μου, — κ' είναι τó ίδιο, σαν νά κοιμάμαι άπάνω στέ όνειρά μου.

Τά φύλλα που τινάζει ή δροσιά με σκεπάζουν κ' οι κρίνοι μου σφαλούν τά μάτια με τις βαθιές τους άναπνοές. Κ' ύστερα γέρνουν στέ κορμί μου δίνοντάς μου ύπνο μακάριο.

Είμαι έγώ και κανείς άλλος. Μόνος μη δύνα-

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δε. 10. Για το ξεωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τριμήνες συντρομές (3 δε την τριμήνια).—Κανένας δε γράφεται συντρομητής α δεν προπλερώσει τη συντρομή του.

20 λεπτά το φύλλο. — Τα περασμένα φύλλα πουλιούνται στο γραφείο μας διπλή τιμή.

Βρίσκεται στην 'Αθήνα σ' όλα τα κίосκια, και στις έπιυχιές στα πραχτορεία των 'Εφημεριδων.

τός. Σάν διψάω συντροφιά, συλλογιέμαι τόσο έντονα, πού μεθώ από σκέψι. Τότε βλα παίρνουν φωνή και τὰ λουλούδια σάν φυχούλες μαζεύονται γύρω μου.

'Απ' τὰ βουνά κατεβαίνουν οί 'Ωραιές με τὰ καμπυλωτά τὰ πόδια, πού μπλέχονται μέσ' τὰ μαλλιά τους. Κι απ' τις θολές κοιλάδες έρχονται οί 'Εφρηβοί με την καλόγραμμη κορμωστασιά.

Τὸ φεγγάρι πλέκει άσημοστέφανα απάνω στίς νεροσυρμές πού καταποντίζονται με μακάριαν αὐτοθυσία.

Τότε χαρὰ με πνίγει τόση, πού θέλω νὰ πεθάνω. 'Ανοίγω τὰ χέρια κ' αισθάνομαι τὰ δάχτυλά μου νὰ 'γγιζούν τὰ ροδοσύμφερα.

Σφίγγω στήν άγκαλιά τὰ πλάσματά μου και τέτοιο χαμόγελο άρνουν τὰ χείλη μου, πού ὁ Θεός τὸ παίρνει και βάφει μ' αὐτὸ τὴν αὐγή τὸς οὐρανοῦς.

'Ως ἐδῶ, πού τὰ κλαδιά πλέκουν κάτω ἀπὸ τῆστρα τὴν γιγάντια σκηνή τοῦ λαοῦ μου, φθάνει ἕνα φῶς χλωμὸ και ἰδανικὰ ὠραίο. Κατασταλάζει ἀπὸ κρυφές φωτοπηγές και εἶναι σάν ὁ ἥλιος χιλιοδιπλωμένος σὲ μενεξεδένιες θλιβερές ἀνταύγειες· γιατί τέτοιο φῶς ταιριάζει στή σκέψι και στήν αἰσθητικότητα τῶν δικῶν μου.

Χλαμύδα δὲ φορῶ οὔτε μανδύα ἔχω νὰ με φυλάξω ἀπὸ τίς μπόρες. Εἶμαι ντυμένος τὴν ἴδια μου τὴν φαντασία και ὅποτε θέλω ἀνεβαίνω στὰ σύμφερα και ἄλλοτε κρύβομαι στὸν πῖδ μικρὸν ἴσκιο.

Πολλές φορές μ' άρέσει νὰ πιστεύω πὼς εἶμαι γέννημα τῶν κάμπων και ὁ χαϊδεμένος ἀδελφός τῶν λουλουδιῶν.

Τότε κόβω κλαδιά και τὰ στολίζομαι και ἀπὸ ἀνοῦς πού δὲν ἔσκασαν, φτιάνω στεφάνι γιὰ τὰ μαλλιά.

Τὰ δένδρα χαιρετάνε στὸ διάβα μου και τὰ ρούκια κυλᾶν ὡς τὰ πόδια μου τ' άμίλητα νερά τους. Τὰ πλήθη τῶν πουλιῶν σὲ σύμφερα απάνω απ' τὸ κεφάλι μου ὕμνουνε κελαϊδιστὰ τὴ δόξα μιᾶς αἰώνιας βασιλείας, σηκώνοντας τὰ ράμφη κατὰ τὴν 'Ανατολή, πού εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς μου.

Περνώ μέσα απ' τὰ φύτρα και απ' τὰ γεννήματα πού ὑπάρχουν μόνο γιὰ μένα και πού γιὰ μένα φυλάνε τὸν χυμὸ τοῦ ἔρωτά τους.

Μὰ τότε στάζει καυτὸ τὸ δάκρυ απ' τὰ μάτια μου, γιατί αισθάνομαι πὼς εἶμαι κατάμονος μέσα στή μεγάλη συντροφιά τῶν στοιχείων.

'Ετσι ὤρισεν ὁ Θεός : νὰ εἶμαστε συντροφειμένοι ὅταν δὲν μπορούμε νὰ καταλάβουμε τὰ καλά τῆς ἀγάπης. Και γιὰ τὴν ἰσορροπία τοῦ κόσμου νὰ βρισκόμαστε πάντα σιτὸς ἀντίποδες τῶν ὅσων βαιθεῖά ἀγαπάμε.

Πὼς ἔφθασα στήν ἡλικία τὴν ὠριμὴ δὲν τὸ ξέρω. Μοῦ φαίνεται πὼς γεννήθηκα ἔτσι, και πὼς σὲ κάποιαν ἄλλη ζωὴ ἔπέρασα τὰ χρόνια τῆς παιδιάστικης ξεγνοιασιάς.

'Απ' τὴ στιγμή πού άνοιξα τὰ μάτια μπροστά στὸν ἥλιο, με ἐπίγνωσι θερίζω τὰ ὠραία τοῦ κόσμου, σάν κάποιου μύθου τὴ μέλισσα.

Σὲ ποιὸν τάχα χρωστῶ και ποιός ἐδοῦλεψε μουσικὰ γιὰ ν' άνοιξη ἔτσι ὁμορφοπέταλο τὸ λουλούδι τῆς ψυχῆς μου;

Τὲ αισθάνομαι ν' ἀναδεύεται μέσα μου σάν ζωννατὸ και οί χρυσές στιγμές τῆς 'Υπάρξεως νὰ τὸ ραντίζουνε με ἀθανασία. Μόνο σάν ὁ ἥλιος γέρνει μ' ἀπαρνιέται, γιὰ ν' ἀκολουθήσῃ τὴν ἐλόφωτη ἀνθοπομπή στήν ἔκστασι μέσα και στὴ γαλήνη τοῦ χρυσοπελάγου, — τὸ φτωχὸ λουλουδάκι τῆς ψυχῆς μου.

Τότε τὸ εἶναι μου ὄλο μαζεύεται σὲ μιὰ σταγόνα πού λὲς θὰ στάξῃ και θὰ χαθῶ.

Και τόσο ἄρμονικὰ μπλέχονται οί έντονες ψυχές τῶν τριγύρω και τόσο ἡ διασταύρωσι τῶν ἐκ-

φράσεων είναι παραστατική, ώστε αθελα γίνομαι
μιά κίνηση κ' ἐγὼ ἀπ' τὶς πολλὲς ποὺ ὑψώνουν κα-
ταμεσης τοῦ κόσμου τὸ μέγα θαῦμα.

Ἄνοιγω τὴν ψυχὴ καὶ πίνω λαχταριστὰ στὴν
πηγὴ τοῦ χρώματος καὶ τῆς ἐννοίας, σὰν τὸ που-
λάκι ποὺ βρῖσκει ἀξαφνα τρεχούμενο νερό.

Καὶ σὰν κατακαθίσουν τὰ φώσφορα τῶν οὐρα-
νῶν κι ἀπομείνει ὁ καπνὸς τους, βυθίζομαι, λὲς καὶ
μὲ παρασέρνει τὸ ἠλιοβασιλεμα ποὺ πάει νὰ φέξῃ
ἀλλοῦ.

Τότε κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ὑπαρ-
ξί μου κ' ἓνα μάτι ξένο βλέποντάς με νὰ περπατῶ
ἀμίλητα κάτω ἀπ' τὰ δένδρα, χωρὶς ἄλλο θὰ με εἰ-
πῇ ὑπνοβάτη. Μὰ ἐγὼ, σὰν ἄξιος θεατῆς, «γρηγο-
ρῶ» περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη στιγμή. Γιατὶ ἡ
ὁμορφιὰ ἔπως κατεβαίνει χτυπᾶ στὰ κρύσταλλα τοῦ
ψυχικοῦ μου παλατιοῦ, ἀντιφεγγίζοντας μέσα μου
σὲ ἀνθεδέσμηνη ἐλόψυχη κάθε λαμπροσταγόνα ποὺ
ἐκόλλισε.

Ἔτσι, μὲ τὰ μάτια μου βλέπω τὴν πυρκαϊὰ τοῦ
ἐαυτοῦ μου καὶ ντύνομαι μὲ τέτοια λαμπρότητα ποὺ
δὲν μπορῶ κι οὔτε θέλω νὰ μιλήσω.

Κάθε δειλινὸ γίνεται στὴ Μεγάλῃ Πηγῇ τὸ συ-
ναπάντημα.

Εἶναι ἡ ὄρα τοῦ ἐγὼ καὶ τὰ σογνεφένια μου
πλάσματα καθόμαστε στὸ τραπέζι τῆς δειλινῆς εὐω-
χίας.

Ὁ τόπος ἔλος στὸ γλυκὸ βράδιασμα φαίνεται
σὰν παραμῦθι ποὺ λὲς καὶ ξεδιπλώνεται γιὰ νὰ τὸ
ἴδουν καὶ νὰ πλατύνουν οἱ ψυχές.

Ξιπλώνομαι στὰ χόρτα καὶ παίζω μὲ τὰ νερὰ
ὡς ποὺ τὸ δρόσισμα ποτίζει τα κόκκαλά μου.

Συχνὰ νοιώθω σὰν κρινοδάχτυλα νὰ μοῦ ἀνακα-
τώνουν τὰ μαλλιά δίνοντάς μου κρουάδα στὸν τρά-
χηλο.

Κι ἄλλοτε ἀκούω σὰν ἀναπνοὲς κοντὰ μου ἀπὸ
χεῖλι καυτὰ .. Μιά ἀνατριχίλα λούζει τὸ κορμί μου,
τέτοια, ποὺ ἡ σάρκα μας γίνεται κατάλευκη σὰν νὰ
κρυώνῃ.

Θέλω ν' ἀγκαλιάσω, μὰ δὲν βρίσκουν τὰ χέρια
μου παρά τὶς ἀθῶες πτεροῦγες περαστικῶν πουλιῶν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΡΟΔΟΠΗ

Ν. Ποριώτη : Ροδόπη, τραγωδία. Σχ. 80, σελ. 101,
δρ. 3. Βιβλιοπώλης : Βασιλείου καὶ Κουκλάρας
(ὁδὸς Σταδίου, 42), Ἀθήνα.

ΕΝΑΣ ΝΕΚΡΟΣ

Μόλις εἴκοσι δύο χρονῶν πέθανε διὸ κ' ἓνα μῆνα ὁ Ἀ-
χιλλέας Δημητριάδης, γιὸς τοῦ ἀπὸ τόσα χρόνια δασκάλου
στὴ Νικομήδεια καὶ τώρα διευθυντῆ στὰ Μουδανιά κ. Ἀ-
λέξανδρου Δημητριάδη.

Μεγαλοιδεάτης καὶ φανατικὸς γιὰ τὴ γλώσσα μας.

Τελειόφοιτος τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς, σπούδα-
ξε γιατρικὴ στὸ Τούρκικο Πανεπιστήμιο, χωρὶς νὰ πάψῃ
νὰ καταγίνεται μὲ τὴ φιλολογία μὲ παραδειγματικὸ ζήλο.

Γι' αὐτὸ λοιπὸν ἡ νέα φιλολογία μας ποὺ σὰν ἐπιστήμη
καλλιιεργεῖται, ἔχει νὰ δεῖξῃ κάμποσους διαλεκτοῦς ἐργάτες.
Βέβαια μαζί μὲ αὐτοὺς πρέπει νὰ κατατάξῃ καὶ τὸν αὐτοχ
καὶ λιγώσω Ἀχιλλέα Δημητριάδη.

Νικομήδεια

ΜΙΧΑΗΛΣ Γ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΨΥΧΟΠΑΛΕΜΑ

Νύχτα! κ' ἀργὰ κ' ἀθόρυβα τῆς θλίψης τὰ σκοτάδια
τοῦ στοχασμοῦ καὶ τῆς καρδίας γυρεύοντας τὸ αἷμα,
ἴδια πλοκάμια ζώνουν με, μαυλώντας σιωπηλά...

Κι' ἀρισσπαρμένα κίτρινα λουλούδια τοῦ θανάτου
στὴ Νύχτα κόμη φέγγουνε τ' ἀγνωστοῦ κόσμου τ' ἄστρο
κι' ἀγέρας εἶναι βάρυσμος κ' ἀνάσα μου βαρειά...

Μὰ ὡς κίστρο γερὸ στέκουμαι, σφιχτὰ ζωσμένο κίστρο,
— τὴν ἀγωνία μέσα του, γαλήνια τὴν κορφή, —
κ' ἔχω τὰ χέρια μάρμαρο κ' ἔχω τὴν ὄψη ἀχνή.

ΚΑΘΑΡΕΤΗ ΔΗΛΙΑ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ ΕΠΙΤΑΞΕΩΣ ΦΡ. 50.000.0000

Ἐξοφλητέον ἐντός 4 1/2 ἐτῶν. Ἠγγυημένον ἐκ τῶν
πλεονασμάτων τοῦ Διεθνoῦς Ἐλέγχου

ΕΠΙ ΤΟΚΩ. 6 ο)ο

ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ ΕΚΑΣΤΗ ΕΚ ΦΡ. ΧΡ. 100

Τοκομερίδιον ἐκ φρ. 3 πληρωτέον τῇ 2

Ἰανουαρίου καὶ 1 Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους.

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Θέτει εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινoῦ 40.000 ὁμολογίας τοῦ
ἀνωτέρω δανείου εἰς τὴν τιμὴν τοῦ ἀρτίου, ἧτοι δρχ. 100
πρὸς 6 ο)ο.

Αἱ ὁμολογίαὶ φέρουσι προσηρητημένον τὸ τοκομερίδιον
πληρωτέον τῇ 1 Ἰουλίου 1914, ἀνήκει δὲ εἰς τὸν ἀγορα-
στήν τὸ ἀναλογοῦν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀγορᾶς.

Οἱ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις δύνανται νὰ ἀποταθῶσιν εἰς
τοὺς κατὰ τόπους Ἀνταποκριτὰς τῆς Τραπεζῆς ἢ καὶ ἀπ'
εὐθείας εἰς τὴν Λαϊκὴν Τράπεζαν.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΜΥΡΝΗ

Οι Τούρκοι τρέμουν ακόμα τὸν Ἑλληνικὸ στόλο. Τὰ βαπόρια γιὰ νὰ ράξουν στὸ λιμάνι τῆς Σμύρνης περνάνε ἀπὸ τὴν επικίντυνα ζώνη τῶν τορπιλῶν, τρέχουνε πίσω ἀπὸ τὸ πλοηγὸ Τούρκικο βαποράκι, τὸ ὁποῖο τρία χρόνια τώρα κάνει αὐτὴ τὴν ἐνοχλητικὴ δουλειά.

Ὁ σαρικοφόρος Ἀχμέτ Μπέης, σύντροφος τοῦ τοίπουρου καὶ τοῦ ναργιλέ, Τούρκος μὲ φρόνηση καὶ βαθειὰ σκέψη, μοῦ ἔλεγε προχτές:

— Καλὰ κάνουν κ' ἔχουν τίς τορπίλλες στὸ κάστρο. Σεῖς οἱ Γκιουναλῆδες εἶστε σεῖτάν μιλέτ. Μποροῦν νὰ περάσουν βασιλικὰ βαπόρια σας τὴ νύχτα καὶ νὰ πιάσουν τὴ Σμύρνη! Γι' αὐτὸ ὁ κολαούζος ἄς δέρνεται ἀπ' τοὺς βοριάδες κι ἄς προσέχουν οἱ καπετανεῖοι.

Ὅταν ἔφυγα ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, στολισμένος ἀπὸ τίς δάφνες δυὸ πολέμων, εἶπα σὲ ὑπάλληλο τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

— Θάρρω τοὺς Τούρκους πτώματα στὴ Σμύρνη.

Ἀπατήθηκα. Ὁ Τούρκος δὲν παραδειγματίστηκε ἀπὸ τ' ἀνεγδύγητα παθήματα, ἔμεινε **Τούρκος**, ταρταρίνος, φαφλατᾶς, καραγκιόζης τοῦ πολιτισμοῦ καὶ βρώμικη λάσπη τοῦ χρυσοφόρου αὐτοῦ τόπου.

Οἱ ἀστυνόμοι τοῦ πασαπορτιοῦ ἔξετάζουν, ρωτοῦν τοὺς Ἑλληνας ἐπιβάτες, τοὺς κρατάνε μιὰ-δυὸ ὧρες κ' ἐπιτέλους τοὺς ἀφίνουν ἐλεύθερους, ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὴν ἐγγύηση ἐνὸς ραγιά.

Τὸ γνωστὸ Κομιτάτο «Ἐνωσι καὶ Πρόοδο» — μὰ τί πρόοδο — ἔχει μαζέψει ἐδῶ τὰ ὄργανά του, ἔλους ἐκείνους τοὺς χαφιέδες τῆς Πόλης καὶ τῆς Θεσσαλονίκης, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ κυνηγήσῃ τὴ Ρωμοσύνη, νὰ τὴ χτυπήσῃ κατακέφαλα.

Ὅσοι γιατροὶ δὲν ἔχουν ἄδεια ἀπὸ τὸ Τούρκικο Πανεπιστήμιο δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ γιατρέψουν τὸν κόσμο. Ἑλληνας ὑπῆκοι πλερώνουν μισὴ λίρα γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς ἀκρίδας, τὴν κατασκευὴ δρόμων, δίνουν γερὰ ποσὰ γιὰ τὸ ἐπιτήδευμα, δέρνονται ὅταν δὲν ἀνοίξουν τὸ πουργί τους γιὰ τὸ στόλο, οἱ βαρκάρηδες ἐμποδίζονται νὰ δουλέψουν, ἀξίωματικοὶ σιζίζουν τὴν Ἑλληνικὴ σημαία στὸ ζυθοπωλεῖο τοῦ Αὐστριακοῦ Κρέμερ, ἀσπρογάλανο παννὶ δὲν κρεμιέται πουθενά, Ἑλληνικὰ τραγούδια δὲ φωνάζουν στίς ταβέρνες, ὁ πρόξενος τυπικὰ καὶ ξέψυχα διαμαρτυριέται κι ὁ Βαλῆς Ραχμῆ Μπέης προφασίζεται ὅτι οὐλα αὐτὰ εἶναι θέληση τοῦ λαοῦ.

Ἄς τὸ μάθουν κάτω στὸ μεγάλο Ντοβλέτι τῆς Ἑλλάδας. Ὁ Ἑλληνας ἐδῶ εἶναι χειρότερος τοῦ ρα-

γιά. Δὲν τολμάει νὰ πῆ τὸ παράπονό του, οἱ συνθήκες εἶναι χαρτὶ ἄγραφο καὶ τὸ Προξενεῖο μας γραφεῖο πασαπορτιῶν.

Στὸ ἐσωτερικὸ χειρότερα. Ἀλλοίμονο στοὺς Ἑλληνας ὑπῆκοους. Μιὰ ματιὰ τους στὸ γαλανὸ οὐρανὸ μπορεῖ νὰ τοὺς κοστίσῃ τὴ ζωὴ. Νὰ ταισιρυστοῦν στὰ κάρβουνα. Οἱ Τούρκοι τὸ πῆραν ἀπόφαση, τὸ λένε καὶ τὸ φωνάζουν. Θάρθουν στὴν Ἀθήνα. Οἱ διωγμοὶ τους ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ δυναμώνουν τὸν Ἑλληνισμό. Τὸν φανατίζουν, τὸν ἐξαγριώνουν, τοῦ θυμίζουν πάντα τὸν τύραννο καὶ τὴ Μητέρα Ἑλλάδα. Σήμερα τοῦ καταστρέφουν τὸ ἐμπόριο καὶ τοῦ χαλάνε τὴν ἡσυχία. Χωρὶς ἄλλο μιὰ ἡμέρα θὰ σηκώσουν τὸ κεφάλι καὶ θὰ πάνε νὰ τοῦ ζητήσουν λόγο. Ἡ τυραννία ἔφερε τὴν ἐλευθερίαν. Ὁ πόνος τὸ γιατρό. Ἄς τυραννίσουν τὸ λαό. Θὰ φωνάξῃ μιὰ μέρα. Καὶ ἡ φωνὴ του θάκουστῇ κάτω στὸ ἄσπερι τῆς Μάννας.

Καὶ τώρα ὁ λόγος γιὰ τὴ φιλολογικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ζωὴ τοῦ τόπου. Οἱ Τούρκοι δὲν ἔχουν εἰδηση ἀπὸ τα φαγητὰ αὐτὰ. Οἱ ἄλλες φυλὲς τῶν καθολικῶν ἔχουν νὰ δεῖξουν μερικοὺς ἐρασιτέχνες μουσικοὺς καὶ τὸν Κερκυραῖο Ἰταλὸ ζουγράφου Πιζάνη. Οἱ Ἀρμεναῖοι καὶ οἱ Ἑβραῖοι δὲ διαφέρουν ἀπὸ τοὺς Τούρκους. Τὰ γράμματα, ἡ ἐφημερίδα, τὸ περιοδικό, ἡ ποίηση, τὸ θέατρο, ἡ ζουγραφικὴ, ἡ γλυπτικὴ εἶναι στὸν κύκλο τῶν Ἑλλήνων.

Ἐκτὸς ἀπὸ τίς ἐφημερίδες, κάθε δεκαπέντε ἡμέρες βγαίνουν τὰ καλλιτεχνικὰ καὶ φιλολογικὰ περιοδικὰ «Κόσμος» καὶ ἡ «Νέα Ζωὴ» καὶ κάθε βδομάδα ὁ σατυρικός «Κόπανος» ἀπὸ τὸ βαθυστόχαστο λόγιό Γιώργο Ἀναστασιάδη.

Κάθε Κυριακὴ στὴν βίλλα τοῦ «Γκιουλιστάν» ὁ ποιητῆς Μ. Ἀργυρόπουλος δέχεται τὴν ποιητικὴ νεολαία, περνάει ὧρες ἀξέχαστες καὶ τραγουδαί τις μεθοδικὲς νότες τῶν Ἀνατολικῶν τραγουδιῶν του.

Ὁ δρόμος τῆς βίλλας τοῦ Ἀργυρόπουλου «Γκιουλιστάν» στολίστηκε μὲ τὸνομα τοῦ Σααδῆ. Ἐκεῖ μέσα ὁ ποιητῆς δούλεψε τίς ψυχρὲς νύχτες τοῦ χειμῶνα καὶ σὲ λίγο καιρὸ θὰ τυπωθοῦν τὰ «Τραγούδια τῆς Ἀνατολῆς» καὶ τὰ «Τραγούδια τῆς Ζήλειας». Εἶναι μιὰ πλούσια πνευματικὴ δουλειὰ σκορπισμένη σὲ διάφορα περιοδικὰ κ' ἐφημερίδες. Τὰ «Τραγούδια τῆς Ζήλειας» εἶναι ἀπὸ τὰ τελευταῖα του. Εἶχα τὸ εὐτύχημα νὰκούσω μερικά. Εἶναι ἀληθινὰ μαργαριτάρια. Ὁ «Ἐρως ἀτσιγγάνων» καὶ τὸ «Φίλι» δυνατὰ στὴν ἐμπνευση καὶ στὸ στίχο.

Ὁ Ἀλέκος Φωτιάδης, ὁ ποιητῆς τῶν «Ἀναιχτῶν μουσικῶν», ἐτέλεψε τὸ βουκολικὸ εἰδύλλιο

«Αμαρυλλίς». Τὸ ἔργο του χωρὶς μουσικὴ εἶναι ἀδύνατο νὰ παιχθῆ. «Ὅπως λέει, ὁ Μανόλης Καλομοίρης ἀπὸ καιρὸ τώρα τονίζει τὴν «Ἀμαρυλλίδα». Πού ἔφτασε, κανένας ἀκόμα δὲν ξέρει.

Ἔχει σκηνικὸ διάκοσμο πλούσιο, δύσκολο γιὰ τὸ καλοκαιρινὸ θέατρο.

Τὸ εἰδύλλιο τοῦ Φωτιάδη, μὲ τοὺς ὁραίους τοῦ Ἑλληνικοῦς μύθους, μονάχα στὸ Βασιλικὸ Θέατρο καὶ μὲ τὴ μουσικὴ τοῦ Καλομοίρη, εἶναι δυνατό νὰ κάμῃ τὴν ἐντύπωση πού ὄνειρεύτηκε ὁ ἀψευδάστως ποιητής.

Γιὰ τὸ Στέλιο Σεφεριάδη τίποτα θετικὸ δὲν μπορῶ νὰ γράψω. Κρύβει τόσο Σαύλωτικὰ τὴ δουλειά του. Ὄταν τὴν παρουσιάσει θὰ μᾶς θαμπώσει. Ὁ Κώστας Μισαηλίδης ἐτοιμάζει ποιητικὸ τόμο μὲ τὸν τίτλο «Ἐρείπια».

Ὁ κύκλος τῶν νέων εἶναι μεγάλος καὶ ἐλπιδοφόρος. Ὁ Σίλβιος μὲ τὰ καλοδουλεμένα του σονέττα καὶ τὰ πεζὰ τραγούδια, ὁ Πάνος Πετρίδης μὲ τίς προσεχτικὲς καὶ διαλεχτικὲς μεταφράσεις. Ὁ Κρουνέρης τοῦ Ἀϊντινίου, πού σίγουρα μιὰ μέρα θὰ μᾶς ξαφνίσῃ μὲ τὸ βιβλίον του, ἡ Ζωὴ Ἀναστασιάδου, μιὰ δυνατὴ ποιητικὴ φλέβα, τεχνίτρα στὸ στίχο, θαυμαστὴ στὴν ἐμπνευση, ὁ Γληγός, Δύσσης Μαρμάρης, Καλοναῖος καὶ μερικοὶ ἀκόμα νέοι παρουσιάζουν μιὰ ἀνθησὴν κολακευτικὴ γιὰ τὴν πνευματικὴ πρόοδο τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀνατολῆς.

Οἱ δημοτικιστὰδες εἶναι εδτυχισμένοι, γιατί ἤρθε ἀνάμεσόν τους καὶ ὁ γνωστός στοὺς φίλους τοῦ «Νουμά» Μένιος Φιλήντας.

Ὁ ζουγράφος Ἰθακήσιος ἀνοίξε τὸ σαλόνι του καὶ παρουσίασε μερικὰ καλὰ ἔργα. Ὁ Χρήστος Συράκος εἶναι στὸ τέλος μιὰς μεγάλης εἰκόνας «Ἡ ἀναχώρησις τοῦ Νάυτη» καὶ ὁ Εὐστρατιάδης μένει πάντοτε ὁ δυνατὸς ζουγράφος τῆς ἐκκλησίας.

Τὸ γλυπτικὸ κόσμον ἀντιπροσωπεύει ὁ Ρενιέρης, ὁ ὁποῖος ἔχτος ἀπὸ τὴν ἐπαγγελματικὴν δουλειά του, ἐτοιμάζει ἔργα γιὰ τὸν ἔξω καλλιτεχνικὸν κόσμον.

Τὸ δυστύχημα εἶναι ὅτι ὁλος αὐτὸς ὁ καλλιτεχνικὸς καὶ φιλολογικὸς κόσμος δὲν ἔχει μιὰ σάλα νὰ μαζωχθῆ, νὰ κουβεντιάσῃ, νὰ γνωρισθῆ. Τὸ κακὸ ἴσως τὸ θεράπευει ὁ σύλλογος πού ἱδρύθηκε πρόπερσι ἀπὸ ἑκατὸν εἰκοσι ἀνθρώπους τῆς δημοτικῆς καὶ ὁ ὁποῖος ἔχει πρόεδρόν του τὸν Ἀργυρόπουλο. Μιὰ σάλα τοῦ «Λαϊκοῦ Κέντρου» εἶναι στὴ διάθεσίν του. Ἄν ἐξακολουθήσουν νὰ μένουν χωρὶς στέγη θὰ βραχοῦν καὶ θά... διαλυθοῦν.

Σμύρνη, Γενάρης 1914

M. APAXΩBITHΣ

— Ὁ ἴδιος τέλειωσε τὴ μελέτη του «Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς», πού θὰ βγεῖ ἀργότερα σὲ βιβλίον, ἀφοῦ πρῶτα δημοσιευτεῖ στὸ «Νουμά».

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ Κ. ΜΠΕΝΑΚΗ

Πρὸς τοὺς Ἀθηναίους Συμπολίτας μου,

Νομίζω ὅτι δὲν ἔχω ἀνάγκην πολλῶν λέξεων καὶ πομπωδῶν φράσεων διὰ νὰ ἐκθέσω τὰς σκέψεις μου πρὸς ὑμᾶς, πολλοὶ τῶν ὁποίων εἶχον τὴν εὐγενῆ κλωσύνην νὰ ἐπιμείνωσιν ὅπως δεχθῶ ὑποψηφιότητα διὰ τὸ ἀξίωμα τοῦ Δημάρχου.

Καίτοι δὲν παραγνωρίζω τὰ βάρη καθήκοντα τὰ ὁποῖα ἐπιβάλλει τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἐδέχθην τὴν υποψηφιότητα βασιζόμενος εἰς τὴν σύμπραξιν ὅλων τῶν Συνδημοτῶν μου, οἱ ὁποῖοι ὄνειρεύονται ΑΘΗΝΑΣ ἀνταξίας τῆς μεγαλυθείσης Ἑλλάδος καὶ εἰς τὴν εὐλαχρινὴν συνέργασίαν τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων οἵτινες κατέρχονται μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν ἀγῶνα.

Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν οἱ Ἀθηναῖοι ἤθελον με τιμῆσαι διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης των

Ἐπόσχομαι ὅτι

Ὁ Λῆμος θὰ χειραφετηθῆ ἀπὸ πάσης κομμυτικῆς συναλλαγῆς καὶ ἐπιδράσεως, ὅτι πάντες οἱ πολῖται θὰ εἶνε ἴσοι ἀπέναντι τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, ὅτι αἱ ὑποθέσεις των θὰ κανονίζωνται καὶ θὰ συζητοῦνται ἐν πνεύματι δικαιοσύνης καὶ ὅτι τὰ δικαιώματά των θὰ εἶνε σεβαστὰ χωρὶς νὰ ζητῆται εἰς ἀντάλλαγμα ἡ ἐλευθερία τῆς πολιτικῆς των συνειδήσεως.

Μὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην ὡς βᾶσιν τοῦ προγράμματος τῆς ἐργασίας μου, τῆς ὁποίας προβάλλω ὑπόδειγμα τὴν ἐν τῷ Δημοτικῷ Συμβουλίῳ Ἀλεξανδρείας ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν συμμετοχὴν μου, ἥτις συνεσέφερε μετὰ τῶν ἄλλων συναδέλφων μου διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μεγαλοπόλεως ἐκείνης εἰς τὴν περιωπὴν τὴν ὁποῖαν σήμερον εὐρίσκειται, πρῶτον μέλημά μου θὰ εἶνε ἡ καθυπότις καὶ ἡ ἐξυγίανσις τῆς πόλεως, φρονῶ δὲ ὅτι τοῦτο δὲν εἶνε οὔτε μακρὸν οὔτε εὐχερὲς ὅταν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ σημερινὴ κατάστασις αὐτῆς.

Τὴν καθαριότητα καὶ ἐξυγίανσιν θὰ συνοδεύσῃ ὁ ἐξωραϊσμὸς τῆς πόλεως καὶ ἡ κατασκευὴ καὶ συντήρησις τῶν ὁδῶν. Διὰ νὰ λείψῃ δὲ ἡ σήμερον ὑφισταμένη ἀνωμαλία μεταξὺ Δήμου καὶ Δημοσίου θὰ ζητήσωμεν τὴν παραχώρησιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἡμῶν τῶν Δημοσίων ὁδῶν τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως ὅσον καὶ ἐκείνων αἰτινες συνδέουν ταύτην μὲ τὰ προάστεια, ἵνα συμπεριλάβωμεν πάσας ἐπὶ τὴν ἡμεσον φροντίδα τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς.

Ἄλλη φροντίς μου πλὴν τῶν ἀπαραιτήτων εἰς πᾶσαν πολιτισμένην πόλιν Δημοτικῶν ἔργων καὶ ἐκ τῶν κυριωτέρων θὰ εἶνε ἡ βελτίωσις τῶν ὁδῶν τῆς ζωῆς τῶν ἐργατῶν. Ἀντελήφθην ὁ ἴδιος ὡς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς περιθάλψεως τῶν οἰκογενειῶν

των ἐφ' ἑδρών, τοὺς ἀνθυγεινοτάτους ὄρους τῆς διαμονῆς τῶν ἐργατικῶν τάξεων καὶ φρονῶ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται πλέον εἰς πρωτεύουσαν Κράτους ἢ παράταισις τῆς καταστάσεως αὐτῆς.

Τὴν βελτίωσιν ταύτην θὰ ἐπιτύχωμεν διὰ τῆς ἀνεγέρσεως ἐργατικῶν συνοικισμῶν πλησιέστατα τῆς πόλεως εἰς γῆπεδα τοῦ δημοσίου διὰ καταλλήλου οἰκονομικοῦ συνδυασμοῦ, κατὰ τὸν ὅποιον θὰ δύναται ὁ ἐργάτης νὰ γίνεταί ἰδιοκτήτης μικρᾶς οἰκίας μετοχορροωλῦσιον οὐχὶ ἀνώτερον τοῦ ἐνοικίου τὸ ὁποῖον πληρώνει σήμερον. Ὁ Δῆμος θὰ μεριμνήσῃ συγχρόνως διὰ τὴν ρυμοτομίαν, ὕδρευσιν, συγκοινωνίαν καὶ φωτισμὸν τῶν συνοικισμῶν τούτων.

Ἄλλη σοβαρωτάτη μέριμνα δι' ἐμὲ θὰ εἶνε ἡ ἐπὶ ἐντελῶς νέων βάσεων ἐσωτερικῆς ὀργάνωσις τῶν ὑπαρχόντων φιλανθρωπικῶν καταστημάτων τοῦ Δήμου, ἵνα ταῦτα ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν πραγματικὸν προορισμὸν τῶν καὶ καταστῶσιν ἀντάξια τῆς μεγάλης αὐτῶν φιλανθρωπικῆς ἀποστολῆς, καθὼς καὶ ἡ δημιουργία νέων τοιούτων ἀπαραιτήτων διὰ τὴν πόλιν καὶ τῶν ὁποίων τὴν ἀνάγκην ἐπιβάλλει ἡ αὔξησις τοῦ ἀπόρου πληθυσμοῦ.

Ἐτερον σημεῖον ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ στρέψω ἄπασαν τὴν προσοχὴν μου εἶνε ὁ πανθομολογούμενος τυραννικώτατος ἰδίως διὰ τὰς λαϊκὰς τάξεις Δημοτικὸς δασμὸς, ὁ ὁποῖος ὡς ἐπιβάλλεται σήμερον ἀποτελεῖ ἀναχρονισμὸν καὶ στίγμα διὰ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὰ ἥθη μας. Θὰ ἐπιδιώξω παντὶ σθένει τὴν μεταρρυθμίσιν τοῦ δασμολογίου, οὕτως ὥστε ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ νὰ μὴ καταπιέξῃ τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς λαϊκὰς τάξεις.

Πολλοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω σκοπῶν δὲν θὰ ἴτο δυνατόν νὰ πραγματοποιήσῃ ἡ Δημοτικὴ ἀρχὴ ὅσην καὶ ἂν ἤθελε ἀναπτύξει αὐτὴ δραστηριότητα καὶ ζήλον, ἂν μὴ ἡ Κυβέρνησις ἀνελάμβανε νὰ συντρέξῃ καὶ ὑποβοηθήσῃ τὸ ἔργον τῆς.

Τὴν ὑπόσχεσιν ὅμως τῆς τοιαύτης Κυβερνητικῆς συνδρομῆς καὶ τῆς ἐν ἁρμονίᾳ συνεργασίας ρητῶς ἤδη ἔδωκεν ἐκ τῶν προτέρων ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ πρὸς τοὺς προτεινάντας τὴν ὑποψηφιότητά μου Ἀθηναίους καὶ πρὸς ἐμὲ αὐτὸν, ὑπὸ τὴν ρητὴν δὲ ταύτην αἴρεσιν καὶ ἐδέχθην τὴν ὑποψηφιότητα.

Ἐπὶ τοιοῦτους ὄρους κατερχόμενος εἰς τὸν ἀγῶνα μετὰ τῶν συνεργατῶν ὑποψηφίων δημοτικῶν συμβούλων, ἐπικαλοῦμαι τὴν ψήφον πάντων, ὅσοι συμμερίζονται τὰς ἀρχὰς ταύτας καὶ ἐπιθυμοῦσι τὴν πρόοδον τῶν Ἀθηναίων.

ΕΜΜ. Α. ΜΠΕΝΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κἀλοῦνται οἱ κ. κ. Μέτοχοι τὴν 24ην Φεβρουαρίου ἑ. ἔ. ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 4 μ. μ. ἐν ταῖς ἐνταῦθα γραφεῖσι τῆς Ἑταιρείας (δδὸς Ἀπελλοῦ ἀρ. 1), πρὸς συγκρότησιν τῆς ἐτησίως Τακτικῆς Συνελεύσεως τῶν Μετόχων.

Ἀντικείμενα συζήτησεως ἔσονται :

1) Ἀκρόασις τῶν ἐκθέσεων τοῦ Διοικητοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Ἐλεγκτῶν περὶ τε τῶν πεπραγμένων κατὰ τὴν λήγουσαν χρῆσιν καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Ἑταιρείας.

2) Συζήτησις καὶ ἀπόφασις ἐπὶ τοῦ ὑποβληθέντος Ἰσολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἔτους καὶ ἔρισμὸς τοῦ διανεμητέου τοῖς Μετόχοις ὀριστικοῦ μερίσματος.

3) Ἐκλογή δύο ἐλεγκτῶν πρὸς ἔλεγχον τῶν βιβλίων καὶ λογαριασμῶν τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν ἐπομένην χρῆσιν.

Ἐπισημαίνεται τοῖς κ. κ. Μετόχοις ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑταιρείας, οἱ κάτοχοι 25 κατ' ἐλάχιστον ὄριον μετοχῶν τῆς Ἑταιρείας, διὰ νὰ ἔχωσι δικαίωμα εἰσόδου ἐν τῇ Συνελεύσει ὀφείλουσι νὰ καταθέσωσι 5 τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς πρὸς συνεδρίασιν ὀρθοῦσης, ἀπόδειξιν καταθέσεως τῶν τίτλων αὐτῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ τῆς Ἑταιρείας ἢ παρ' οἰαδήποτε ἀνεγνωρισμένην Τραπεζῆν, οἱ δὲ ἀντιπρόσωποι Μετόχων καὶ τὰ πληρεξούσια αὐτῶν, λαμβάνοντες ἀπόδειξιν, ἧτις θὰ ἐπέχῃ θέσιν εἰσιτηρίου διὰ τὴν Συνέλευσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰανουαρίου 1914.

Ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς
ΛΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΙΥΙΚΟΣ

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 42 τοῦ Καταστατικοῦ κἀλοῦνται οἱ κ. κ. Μέτοχοι εἰς τὴν τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Μετόχων, γενησομένην ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῆς Τραπεζῆς τὴν 15ην Φεβρουαρίου ἑ. ἔ. ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 3 μ. μ.

Δώδεκα ἡμέρας πρὸ τῆς Συνελεύσεως ὀφείλουσιν οἱ κ. κ. Μέτοχοι νὰ καταθέσωσι τίς μετοχὰς ἢ τὰ πληρεξούσια αὐτῶν παρὰ τινι τῶν ἀνεγνωρισμένων Τραπεζῶν καὶ τοῖς Τραπεζίταις κ. κ. Ἀδελφοῖς Μαρίνου.

Θέματα πρὸς συζήτησιν Ἐκθεσις τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, ἔγκρισις ἰσολογισμοῦ, προϋπολογισμὸς ἐξόδων διαχειρίσεως, ἐκλογή ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, ἐκλογή συμβούλου, ἔγκρισις καταστατικοῦ συντάξεων ὑπαλλήλων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23ῃ Ἰανουαρίου 1914.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου
Κ. Θ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«ΠΕΡΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ». — *Εισαγωγή*ς Κ. Δ. Τριανταφυλλόπουλος.

Τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, τύπωσεν σὲ φυλλάδιο, τὴν ἔκθεσιν καὶ τὸ προσχέδιο Νόμου, γιὰ τὴ σύμβαση τῆς ἐργασίας. Ἡ μελέτη αὐτὴ ἔγινε μὲ εἰσήγησιν τοῦ κ. Κ. Δ. Τριανταφυλλοπούλου στὴν ἐπιτροπὴ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Ἐργασίας, καὶ ἅμα ψηφισθεὶς ἀπὸ τὴ Βουλὴ πρέπει νὰ χαιρετισθῆ ὡς μιὰν ἀληθινὴν πρόοδον στὴ νομοθεσίαν μας. Τὸ ἀστικὸν μας δίκαιον, τὸ ρωμαϊκόν, κανονίζει τὴ μίσθωσιν τῆς ὑπηρεσίας μὲ διατάξεις ἀρχαιομένεσσι πᾶσι γιὰ τὴ σημερινήν μας ἐποχὴν, ποὺ ἡ ἐργασία πῆρε τέτοιον δρόμον μέσα στὴ ζωὴ τῆς παγκόσμιαν κοινωνίας. Οἱ ξένες νομοθεσίαι, ἀπὸ καιροῦ, προσπαθίσανεν καὶ καταφέρανεν νὰ ὑπερασπίσωνεν τὸ δίκαιον τῆς ἐργασίας, μὲ ὅσο παίρνει πῶς κατάλληλη ρύθμιση στὶς σχέσεις τοῦ ἐργάτη καὶ τοῦ ἐργοδότη. Ἐδῶ, εἰναι ὅλα ἀφημένα ἀκόμα σὲ μιὰν ἀτελέστατην καὶ ἀόριστην νομοθεσίαν καὶ νομολογίαν, πρᾶγμα ποὺ φέρνει τόσας ἀτελείωτες κοινωνικὰς καὶ δικαστικὰς διαμάχας, ἀσύμφορον βέβαιον γιὰ τὴν κανονικὴν λειτουργίαν τοῦ μεγάλου τροχοῦ τῆς ἐργασίας. Ἄς ἐλπίσωμεν πῶς ἡ δουλειὰ τῆς ἐπιτροπῆς δὲ θὰ πάῃ χαμένη, μὰ θὰ μελετηθῆ καὶ θὰ γίνῃ νόμος τοῦ Κράτους, ὅσο καὶ ἂν ἔξω ἀπὸ τὰ κύρια σημεῖα τῆς μπορεῖ νὰ σταθοῦν μερικὲς ἀντιλογίαι καὶ μικροπαρατηρήσεις.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΑ : *Πολεμικαὶ σελίδες* ἀπὸ τὸν Ἑλληνοτουρκικὸν πόλεμον τοῦ 1912. Ἀθήναι. Λογοτεχνικὴ βιβλιοθήκη Γ. Φέξη, 1913. Δρ. 5.

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ. Ἀριθ. 3—4. Νοεμ.—Δεκεμβρίου 1913. Δημοσιεύουνε τὸν ἀριθμὸν αὐτὸ ποιήματα οἱ : Ὑλας, Δῆμος Βερενίκης, Ρόδων Οὔτης, Κλέων Παράσχος, Αἴνος Καρζής, Ντίνος Μιράντας, Στέλιος Φέρης.

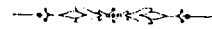

ΑΡΓΥΡΗ Ν. ΚΟΡΑΚΑ : *Κάτι τι σὺν κῆμα*. 1913. Ἔνα πολὺ καλὸν δῆγημα γραμμένον σὲ σκεδὸν κανονικῶς δημοτικῶς. Τὸ συσταίνομεν.

ΛΧΙΑ. ΚΑΡΑΒΙΑ : *Πολεμικὴ ἀνθολογία* 1912—1913. Ἔχει ὅλα πάνου κάτου τὰ ποιήματα

ποῦ δημοσιευτήκανε ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ γιὰ τὸν πόλεμον. Ἔνα δυὸ ἀριστουργηματάρια, μερικὰ ὑποφερότα καὶ ἄμετρα γιὰ τὸ κάρρον. Στὰ τελευτάια, μὲ λύπη μας, συγκαταλέγονται καὶ τὰ ποιήματα τοῦ κ. Ἐκδότη.

ΑΠΟ ΤΙΣ “ΚΟΥΚΟΥΒΑΓΙΕΣ” ... (*)

Δὲν εἶναι δροσάκι αὐτὸ ποὺ μινιάζει, σίφουνας καὶ ἀνεμοσιρόβιλας δὲν εἶναι.

Δὲν εἶναι ἀδρὸν χαλάει αὐτὸ ποὺ δέρνει, βροντὴ βουνοσφριάστρα δὲν εἶναι αὐτὸ ποὺ τραντάζει ὅλον τὸν κάμπο...

Μὰ μέσα στὴν ἀχολοῖ τί εἶναι αὐτὲς οἱ σκιῆς—γιατί σὰ σκιῆς μοιάζουνε μὲς στὸ πηχτὸ σίγγερον τοῦ κουρνιαχτοῦ ποὺ ὑψώθη—ποὺ τρεχούμενες, σὰ φτεροπόδαροι Ἐρμῆδες, φρουμάζουνε ἁμυροῦς :

Ποῖός εἰν' αὐτὸς ὁ γυμνομορφὸς λεβέντης ποὺ καβάλλα πᾶ στὸ ντορὴν τοῦ τὸν ἀστεράτο μὲ τὸ σπαθὶ στὸ χέρι δείχνει μπροστὰ καὶ κράζει : — Μὰ τί κράζει ; Ἡ φωνὴ του ἀνίγεται μὲς στὸ βόγγον.

Ὁ Διγενῆς Ἀκρίτας πολεμᾷ μὲ τοὺς Ἀπελάτες γιὰ ὁ Ἡρακλῆς μπαλεῦει μὲ τὸ Χάροντα ;...

Σκουτάρια δὲν κρατᾶνε στὰ χέρια τους οἱ λεβέντες, θωρακισμένοι δὲν εἶναι. Ὀλόγυμνοι — τὰ κουρέλια καὶ αὐτὰ πέσανε — σὰν τρελλοὶ πηλαλᾶνε. Μὰ, ποὺ τραβᾶνε ;

Γιατί τᾶλογο χλιμιντρᾶνε ἔτσι ; Γιατί τὰ πέταλα πετᾶνε σπῆδες ; Ματώσανε τὰ χαλινάρια στὰ στόματά τους. Δὲν τὰ κρατᾶνε πᾶσι τὰ χάμουρα. Ποῦ θέλουνε νὰ πᾶνε ;...

Ποῖός εἰν' αὐτὸς ὁ μπάμορφος ποὺ στὰ χέρια — Θέ μου! Τί μπράτσα ἔχει ! — κρατᾷ κοντάρι καὶ ἀπάνω παννὶ ἀνεμίζει βένετον καὶ ἄσπρο ;...

Γιὰ κοίτα ! Δίπλα στὸ ἀσπρογάλαξον πέντε Δράκοι μπαλεῦουν μὲ σωρὸν ὄχεντρος...

Σὰν τᾶστάχια ποὺ θερίζονται γέρνουνε τὰ κορμὰ γύρω στὸ παννί. Πύργον συγχορμήσανε μὲ τὰ κορμὰ τους.

Κουρελιάστριζε τὸ παννὶ καὶ ἀκόμα μπαλεῦουν... Λαχουρένιο εἰν' αὐτὸ τὸ παννὶ ποὺ κἀνονν ἔτσι ; Μὰ, καλά, σκίστηκε, τώρα πᾶσι δὲν ἀξίζει...

Τοῦ Χριστοῦ τὸ ρούχο εἶναι καὶ μπαλεῦουν οἱ Σταυροφόροι ;

Γιὰ κοίτα ! Στὸ κάστρο τώρα ἀνεμίζει...

Ὅλοι προσκυνοῦν μπροστὰ του...

Θεῖο φυλαχτάρει θᾶναι...

Ἀσκοτσάμπουνα ἀνηγᾶνε μὲς' στὸ κάστρο καὶ ξεφάντωσιν πρόσχαρον τραγοῦδιον ...

Μὰ, τί κερδίσανε ;

ΠΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

* ΣΗΜ. ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ». Ξανατυπώνουμε τοῦτο τὸ κομμάτι ἀπὸ τὸ περασμένον φύλλον (σελίδ. 13) γιατί τυπώθηκε λειψὸν καὶ λαθμενόν.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

'Αγαπητέ «Νουμά»,

Στό ἄρθρο «γιά τὴν ἱστορία», ποὺ δημοσιεύσατε στὸ «Νουμά», ἀρ. 516 καὶ χρονολ. 14 Δεκεμβρῆ 1913, γράφει ἀνάμεσα σ' ἄλλα: «Τὸν βρῆκε (τὸν συνταγματάρχη Μέξα δηλ.) στὸ σπίτι τοῦ κ. Ν.Μπαμίχα ποὺ ἔτρωγε μὲ τοὺς ἐμπόρους» καὶ παρακάτου «εἶχε κάνει ἐπιτελεῖο ἀπὸ ἐμπόρους κάτω στοὺς Ἅγιους Σαράντα κι αὐτοὶ τοῦ ἔλεγαν νὰ μὴν πιστέβει τὰ γράμματα αὐτά, γιατί εἶναι πονηριὲς τῶν Τούρκων καὶ ὅτι οἱ Τούρκοι ἔρχονται, οὔτε τίποτα, καὶ ὅτι σὺ Δέλβινο εἶναι λίγοι ἀντάρτες Ἄρβανίτες καὶ λίγοι ζαπιτέδες». Δὲ θέλω νὰ λάβω μέρος στὴν πολεμική, παρακαλῶ μόνον νὰ σημειωθῆ πὼς στίς 3—4 μέρες ποὺ βάσταξεν ἡ κατοχὴ τῶν Ἁγίων Σαράντα, κανένας ἔμπορος ἢ ἄλλος πολίτης, ἄσχετος πρὸς τὴν στρατιωτικὴν ἀρχήν, ἐφιλοξενήθη εἰς τοῦ κ. Ν.Μπαμίχα, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων δυσχερειῶν, ἐλλείψεως ὑπηρεσίας, τροφίμων κλπ. ἔνεκα τοῦ πολυμήνου ἀποκλεισμοῦ, δὲν ἦτο εὔκολο σὲ δυὸ κάμαρες μόνον νὰ φιλοξενῆ κανένας καὶ νὰ κάμνη καὶ γεύματα. Ὅσον ἀφορᾷ ὅτι εἶχε γίνει ἐπιτελεῖο ἀπὸ ἐμπόρους, ποὺ συνεβούλευαν τὸν κύριο Μέξα νὰ πιστέβη ἢ νὰ μὴ πιστέβη, εἶναι καλὰ νὰ γράφονται γιὰ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ ἢ κατὰ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς κανένας ἔμπορος τῶν Ἁγίων Σαράντα δὲν ἔλαβε μέρος σὲ πολεμικὰ συμβούλια τοῦ κ. Μέξα οὔτε καὶ ἔδωκεν ἐπομένως γνώμην ἢ κακὲς πληροφορίες.

Σᾶς χαιρετῶ μὲ πολλὴν ὑπόληψη

Κέρκυρα, 19 τοῦ Γενάρη 1914 Θ. Μ.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ν. Β. Καρ. Καλόντσικι, μὰ θέλουσε περισσότερο δούλεμα.—κ. Gdm. Glasgow. Λάβαμε τὴ συντρομὴ κ' εὐχαριστοῦμε. Στείλαμε «Ροδότη».—κ. Σ. Β. Μ. Κέρκυρα. Θὰ δημοσιευτεῖ.—Dr A. Heisenberg. Μόναχο. Λάβαμε τίς συντρομιὰς 1913 καὶ 1914 κ' εὐχαριστοῦμε.—κ. Παπ. Γενεύη. Τὰ ἔργα τοῦ Ἰδα ἔχουν ἐξαντληθεῖ.—P. Ὁρ. Πειραιᾶ. Καλό. Θὰ δημοσιευτεῖ.

ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

«**Η Ξ Γ Ν Η,**»

τὸ καινούριον μεθιστόρημα. πουλιέται στὰ γραφεῖα μας καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου καὶ Κουκλάρα (ὁδὸς Σταδίου 42), Ἀρ. 1.50. Γιά τὸ ἔξωτερικό 2 δρ. δίχως ταχυδρομικά.

©, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Μὴ λογολογῆ κριτικὴ, γραμμένη σ' ἓνα δελτάρι ταχυδρομικό, σάλλθηκε στὸν Ταγκόπουλο ἀπὸ τὸν Ἀργύρη Ἑφταλιώτη, ἢ ἀκόλουθη: «Μὲ προσοχὴ καὶ διαφέρο διάβασα σήμερα τοὺς Ἐπονομοτομοὺς σου. Τὸ θέμα σου τόχεις καλὰ μελετημένο, κολυμπᾷς σὲ νερά ποὺ τὰ γνώρισες. Οἱ χαραχτήρες ζωηρὰ παριστημένοι. Κόσμος ποὺ μπηγες μέσα καὶ τὸν εἶδες καὶ τὸν ἔνοιωσες. Γλῶσσα ἀσκόνταφτη.....».

— Μὲ τὸ «Θάρος τῆς ἀγνοίας» ποὺ παριστάθηκε τελευταῖα στὸ «Βασιλικὸ Θέατρο» ἀναστηθήκανε στὶς στήλες τῶν ἐφημερίδων ὄλ' οἱ μακαριτεὲς σφουγκροκωλάριοι τῆς Βυζαντινῆς Αὐλῆς. Μόνον κανένας Φτωχοπρόδρομος δὲν ξεπρόβαλε ἀκόμα νὰ μᾶς τραγουδήσει τὸ ἀδιανάτο του :

Ἐμμανουὴλ παμβασιλεῦ
παρὰ σαρανταπέντε.

— Ὅσοι ἀπὸ τοὺς κ. κ. συντρομητῆς τῆς Ἀθήνας θέλουνε νὰ πλερώσουνε τὴ συντρομὴ τους μποροῦνε νὰ τὴν ἀφίσουνε στὸ Βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου — Κουκλάρα (ὁδὸς Σταδίου 42), παίρνοντας τὴ σχετικὴ ἀπόδειξη ὑπογραμμένη ἀπὸ τὸν ἐκδότη τοῦ «Νουμά».

— Γιά τὴ «Ρυθμικὴ γυμναστική» τοῦ Ὁδείου Λότνερ, ποὺ τόσο θαμάστηκε, θὰ γράψουμε στὸ ἐρχόμενο φύλλο. Μπορεῖ νὰ μᾶς πεῖ τὴ γνώμη του γι' αὐτὴ καὶ ὁ μουσικὸς συνεργάτης μας στὴ μουσικὴ του ἐπιθεώρηση.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

Τὸ μὲ διπλὰς ἑλικας καὶ μηχανάς, ἀφθάστου ταχύτητος, πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμοπλοῖον «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παράλια Τρούμπας):

Ἐκαστὴν ΠΕΜΠΤΗΝ ὥρα 11 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ Σῦρον, Ἄνδρον, Κόρθιον, Τήνον.

Ἐκαστὸν ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 2 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ Χίον, Σμύρνην, Μυτιλήνην, Θεσσαλονικίην.

Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον:

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. Γραφεῖα Γενικῆς Διευθύνσεως, Ἀπελλοῦ 1, ἀριθ. Τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ. Γενικὸν Πρακτορεῖον ὁδὸς Φίλωνος, ἀριθ. 44, ἀριθ. Τηλ. 227.

ΣΗΜ. Αἱ κατὰ τὸ ἐκδοθὲν δρομολόγιον ὕροι ἀφίξεως καὶ ἀναχωρήσεως ἐν ἑκάστῳ λιμένι εἶναι ἀπολύτου Σιδηροδρομικῆς ἀκριβείας.

«ΚΡΟΝΙΟΝ»

ΚΟΥΡΕΙΟ ΚΑΙ ΜΥΡΟΠΟΛΕΙΟ

(Ὁδὸς Σταδίου, κάτω ἀπὸ τὸ Ἀρσάκειο)

Τὰ φτηνότερα καὶ διαλεχτότερα ἀρώματα. Κολόνια λουτζας καὶ λεμονιοῦ, εἰδικὴ γιά ἐντριβῆς καὶ λουτρά. Ἰδιαίτερο τμήμα γιά τίς κυρίες. Ξύρισμα καθημερινὸ 5 δρ. τὸ μήνα.

TRILUSSA

⇒ ΜΥΘΟΙ ⇐

ΣΚΥΛΟΣ ΚΑΙ ΓΑΤΟΣ

Ένας καλοθρεμένος γάτος έλεγε σ' ένα σκυλάκι τσάρο :

— Δέν έχω γώ κανένα σεβασμό, ούτε στον ίδιο τον αφέντη μας κάποτε τον γκρατζουνάω άκόμα. Κι ούτε τονέ φοβοῦμαι. Μά σύ, δυστυχισμένη, του γλείφεις τὰ χέρια, και του δαγκώνεις παιγνιδιάρικα τὰ παπούτσια, και κείνος σε κρατάει φυλακισμένο, σε μαλώνει, σε δένει μ' άλυσίδα και σου βάζει φίμωτρο. Και μ' ένα τσέρκι με κλειδωνίτσα, σου σφίγγει τὸ λαιμό τόσο πὸν πνίγεται ! Ακολουθάει τὴ μόδα και σε γυμνώνει άπ' τὰ μαλλιά σου, πὸν τουρτουλιάζει, σου κόβει τὴν οὐρά και κολοβώνεται. Δέν είναι καπρίτσιο νὰ μὴν, τὸ κάμει πάνου σου, άφου

τὰ δέχεται. Έγώ όμως, φίλε μου, κοιτάξε, δέν είμαι γάτος ; Δέν είμαι κλέφτης ; Δέ λέω όχι ! Μά δέν κοιτάει νὰ μου κάνει τὸ παραμικρό !...

Κι ὁ σκύλος τ' άποκρίθηκε :

— Έγώ 'μαι φίλος.

»»»»

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ

Μιά φορά σ' ένα στρατιώτη πὸν πήγαινε στον πόλεμο, λέει τὸ άλόγο του φανερά και ξάστερα :

— Έγώ δέν έρχομαι ! του ξαναλέει, και στασιάζω στον άρχηγό σου πὸν έσπειρε τὸ μίσος στην καρδιά σου γιὰ τὸς ὄμοιους σου, και σε προστάζει νὰ σκοτώσεις τὸν άδερφό σου στο ὄνομα του Κυρίου.

— Έγώ, είπε, είμαι ένα ζῶ πὸν εὐγενικό πὸν σκαίνομαι άντὲς τὲς άσχημίες πὸν κάνεις έσύ. Α θέλεις τὸν πόλεμο, άντε με τὸ άφροκίνητο, θά σκοτώσεις πὸν πολλούς.

Μετάφραση Κ. ΤΡΙΚ...

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : **ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ**

ΤΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΝΕΑΝ ΤΟΥΡΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗ

Τὸ νεοαγορασθὲν θαλαμηγὸν Ὑπερωκεάνειον (άπαραμίλλου πολυτελείας και άνέσεως)

“ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ,,

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΝΕΑΝ—ΤΟΥΡΚΗΝ

Τὴν 2 Φεβρουαρίου

Δι' επιβάτας, εισιτήρια και περαιτέρω πληροφορίας άπευθυντέον :

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Γραφεία Γεν. Διευδύνσεως. Ὅδὸς Ἀσκληποῦ άριθ. 1.

ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΣΕΙ Γενικὸν Πρακτορεῖον. Ὅδὸς Φίλωνος 44 (ὄπισθεν Ἀγ. Τριάδος)

ΣΗΜ. Οἱ θέλοντες νὰ εξασφαλίσωσι θέσεις άνάγκη νὰ δηλώσωσι ταύτας ΕΓΚΑΙΡΩΣ εις τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρίας και τὸς κατὰ τόπους ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΥΣ άντιπροσώπους.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΣΗΜΑΙΑΝ
ΜΕΓΑΛΥΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ.